

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag om godkännande av internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism och till lagar om ikraftträdande av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen och ändring av 34 kap. strafflagen**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att riksdagen skall godkänna den i New York den 9 december 1999 ingångna internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism, liksom lagar om ikraftträdande av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen samt om ändring av strafflagen. Huvudinnehållet i konventionen är en kriminalisering av finansiering av terrorism. Enligt konventionen begår en person ett brott när han eller hon rättstridigt och uppsåtligt tillhandahåller eller samlar in tillgångar för att finansiera eller med vetskap om att tillgångarna skall användas till att finansiera de terroristbrott, som definieras i konventionen. Straffbart tillhandahållande och straffbar insamling av tillgångar kan utföras direkt eller indirekt. Att tillgångarna faktiskt används till att utföra de brott som avses i konventionen är inte en förutsättning för handlingens straffbarhet. Straffbara gärningar enligt konventionen är även försök till

finansieringsbrottet, liksom medverkan i det och uppsåtligt främjande av det. Konventionen innehåller också bestämmelser om åtal och utlämning av personer som är misstänkta för sådana brott samt om rättslig hjälp. Dessutom finns bestämmelser om förhindrande av finansiering av terrorism.

Avsikten är att ratificeringsinstrumentet skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare, som är depositarie för konventionen, genast efter det att konventionen har godkänts av riksdagen. Konventionen träder i kraft internationellt den 10 april 2002. För Finlands del träder konventionen i kraft den 30:e dagen efter deponeringen av ratifikationsinstrumentet. I propositionen ingår förslag till lagar om ikraftträdande av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen och ändring av 34 kap. strafflagen. Lagarna avses träda i kraft samtidigt som konventionen.

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL .....</b>	<b>1</b>
<b>INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....</b>	<b>2</b>
<b>ALLMÄN MOTIVERING.....</b>	<b>3</b>
1. Inledning .....	3
2. Nuläge och de viktigaste förslagen .....	4
2.1. Konventioner mot terrorism.....	4
2.2. Gällande finsk rätt och de föreslagna ändringarna.....	5
2.2.1. Kriminalisering av finansiering av terrorism .....	5
2.2.2. Övriga straffrättsliga bestämmelser .....	6
2.2.3. Bestämmelser om finansiella institutioner.....	9
3. Propositionens förhållande till Europeiska unionens rambeslut om bekämpande av terrorism.....	11
4. Propositionens förhållande till de särskilda rekommendationerna mot finansiering av terrorism av Finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt.....	11
5. Propositionens verkningar .....	12
6. Beredningen av propositionen .....	12
<b>DETALJMOTIVERING.....</b>	<b>13</b>
1. Konventionen .....	13
2. Motivering till lagförslagen.....	25
2.1. Lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism.....	25
2.2. Lag om ändring av 34 kap. strafflagen .....	25
3. Ikraftträdande.....	28
4. Behovet av riksdagens samtycke .....	29
5. Behandlingsordningen.....	31
<b>LAGFÖRSLAGEN.....</b>	<b>34</b>
om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism.....	34
om ändring av 34 kap. strafflagen .....	34
<b>BILAGA 1.....</b>	<b>36</b>
<b>BILAGA 2.....</b>	<b>54</b>

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1. Inledning

Ett tyngdpunktsområde för det internationella samarbetet mot terrorism som har vuxit fram under de senaste åren är bekämpandet av finansieringen av terrorism. I detta syfte har bl.a. flera beslut fattats av säkerhetsrådet för Förenta Nationerna (FN). Besluten handlar om att spärra tillgångar som man misstänkt att har samband med terroristkretsar. Detsamma gäller resolution 1373 om åtgärder mot terrorism och dess finansiering, som godkändes i september 2001. Även Finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt (Financial Action Task Force on Money-laundering, FATF), som verkar i samband med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), godkände senaste höst ett antal åtgärdsrekommendationer mot finansiering av terrorism. Såväl säkerhetsrådet som FATF förutsätter att finansiering av terrorism kriminaliseras och sätter det främst bland åtgärder av antiterrorismkaraktär. Den aktuella konventionen är den första överenskommelsen som är världsomspännande och som innehåller uttryckliga bestämmelser om denna fråga. Medlemsländerna inom Europeiska unionen (EU) har i sitt verksamhetsprogram mot terrorism förbundet sig till en så snabb ratificering av konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism som möjligt.

FN:s säkerhetsråds nyss nämnda resolution 1373 förpliktar staterna till att vidta åtgärder för att belägga finansiering av terrorism med straff oberoende av ratificeringen av den aktuella konventionen. I Finland har man ansett att det är ändamålsenligt att förverkliga den kriminalisering av finansiering av terrorism, som resolutionen förutsätter, i samband med ratificeringen av konventionen. Detta är motiverat bl.a. av den anledningen att resolutionen lämnar öppet vad som avses med finansiering av terrorism. Den aktuella konventionen definierar terroristdåd, liksom även finansiering av dem, och innehåller andra bestämmelser som kompletterar kriminaliseringskyldigheten.

Internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism är den ny-

aste av de tolv konventioner mot terrorism som utarbetats inom FN. De tidigare konventionerna mot terrorism gäller bl.a. säkerhet inom luftfarten och sjöfarten, tagande av gisslan, brott mot personer som har internationellt skydd och bombattentat av terrorister. Konventionerna utgör tillsammans ett nätverk av rättsliga förpliktelser som täcker den största delen av sedvanliga terroristdåd och terroristdåd som man kan föreställa sig. Konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism hör till denna helhet, men den avviker från de tidigare konventionerna om antiterrorism i det att den inte gäller våldshandlingar som vidtas i syfte att vålla allvarliga personskador eller ekonomiska skador. Den riktar däremot in sig på de överföringar av tillgångar som är nödvändiga för beredningen av terroristdåd. Konventionens tyngdpunkt ligger tydligare än i de tidigare konventionerna på att förebygga terroristdåd.

Konventionens innehåll och struktur motsvarar tidigare FN-konventioner mot terrorism. Kärnan gäller kriminalisering av finansiering av terrorism. Konventionen föreskriver om en kriminalisering av rättsstridigt och uppsåtligt tillhandahållande eller insamling av tillgångar i syfte att de skall användas till att utföra de terroristbrott som definieras i konventionen eller med vetskap om att de skall användas i detta syfte. Ett straffbart tillhandahållande eller en straffbar insamling av tillgångar kan ske direkt eller indirekt. Till brottsrekvisiten hör inte att tillgångarna faktiskt har använts till att utföra de brott som konventionen anger.

Övriga centrala bestämmelser i konventionen gäller utlämning av brottets förövare samt rättslig hjälp. I konventionen ingår en bestämmelse enligt principen "utlämna eller lagföra" där konventionsstaterna förbinder sig att antingen utlämna den som är misstänkt för ett i konventionen avsett brott till en behörig stat eller att överlämna ärendet till sina egna myndigheter för åtalsprövning. Konventionen innehåller också ett förbud mot att betrakta i konventionen avsedda brott som politiska brott och bestämmelser om förfarandet vid temporär överföring av frihetsberövade personer. Konventionsstaterna för-

binder sig vidare till samarbete för att förhindra brott som anges i konventionen. I jämförelse med tidigare FN-konventioner betecknas den aktuella konventionen av att den innehåller bestämmelser bl.a. om ansvaret för juridiska personer, konfiskering av tillgångar och åtgärder för att förhindra finansiering av terrorism. Konventionen innehåller även en separat bestämmelse om lösning av tvister.

## 2. Nuläge och de viktigaste förslagen

### 2.1. Konventioner mot terrorism

I de tidigare konventionerna om bekämpande av terrorism finns inte uttryckliga bestämmelser om finansiering av terrorism. Enligt dem kan finansiering emellertid vara straffbart enligt bestämmelserna om medhjälp till eller delaktighet i brottet. Detta förutsätter dock att tillgångarna är avsedda för ett bestämt brott och att detta brott faktiskt har utförts. Den konvention som nu är aktuell utgår från att ett medveten finansiering av terrorism i sig är ett jämförbart och självständigt brott. Med stöd av artikel 2.1 punkt a definieras de terroråd som avses i de överenskommelser som nämns i en bilaga till konventionen. Artikel 2.1 a täcker de gärningar som har definierats i någon av de överenskommelser som räknas upp och som hör till tillämpningsområdet för överenskommelsen i fråga. I bilagan nämns nio konventioner som utarbetats inom FN. Finansieringen av något av de brott som avses i dem blir ett självständigt brott i och med den nya konventionen. Utöver katalogdefinitionen innehåller konventionen en allmän definition av ett terroristbrott i artikel 2.1 punkt b.

I bilagan till konventionen nämns 1) konventionen från 1970 om förhindrande av olovligt besittningstagande av luftfartyg (FördrS 62 – 63/1971) 2) konventionen från 1971 om förebyggande av olagliga handlingar mot säkerheten inom den civila luftfarten (FördrS 56/1973), 3) konventionen från 1973 om förebyggande och bestraffning av brott mot personer, som åtnjuter internationellt skydd, bland dem diplomatiska representanter (FördrS 62 – 63/1978), 4) den internationella konventionen från 1979 mot tagande av

gisslan (FördrS 38/1983), 5) konventionen från 1980 om fysiskt skydd av kärnämne (FördrS 72/1989), 6) protokollet från 1988 för bekämpande av våldsbrott på flygplatser som används för civil luftfart i internationell trafik (FördrS 43/1998), 7) konventionen från 1988 för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet (FördrS 11/1999), 8) protokollet från 1988 om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln (FördrS 44/2000) och 9) den internationella konventionen från 1997 om bekämpande av bombattentat av terrorister (RP 231/2001 rd).

Däremot har inte konventionen om brott och vissa andra handlingar, begångna ombord på luftfartyg, från 1963 (FördrS 22/1971) och konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekterings syfte (FördrS 7 – 8/2002) tagits in bland FN-konventionerna om antiterrorism. Dessa konventioner innehåller nämligen inte kriminaliseringsskyldigheter. Staten kan även begränsa bilagens tillämpning med en ensidig förklaring i det fall att den inte är konventionspart i någon av de uppräknade konventionerna. I samband med deponeringen av ratifikationsinstrumentet kan konventionsstaten enligt artikel 2.2 punkt a ge en förklaring enligt vilken en konvention som upptas i bilagan inte anses ingå i bilagan när konventionen tillämpas på denna konventionspart. Förklaringen upphör att gälla så snart fördraget i fråga träder i kraft för konventionsstaten. Till bilagan kan senare fogas andra konventioner enligt det förfarande som regleras i artikel 23. Ändringar i bilagan träder emellertid i kraft endast visavi de stater som ratificerat eller godkänt konventionen.

Bilagan intar en central ställning med hänsyn till kriminaliseringsskyldigheten i konventionen. Detta har ansetts förutsätta att de konventioner som nämns i bilagan förs till riksdagen för godkännande senast samtidigt med den aktuella konventionen. I annat fall skulle det bli aktuellt för Finland dels att avge en förklaring enligt artikel 2.2 punkt a att alla konventioner inte anses ingå i bilagan i förhållande till Finland. Finland har nu ratificerat åtta konventioner som nämns i bilagan. En regeringsproposition om den nionde, 1997 års internationella konvention om be-

kämpande av bombattentat av terrorister, har avlåtits till riksdagen i december 2001.

## 2.2. Gällande finsk rätt och de föreslagna ändringarna

### 2.2.1. *Kriminalisering av finansiering av terrorism*

Kriminaliseringsskyldighetens omfattning fastställs i artikel 2.1 i konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism. Enligt artikel 2.1 a begår en person ett brott i den mening som avses i konventionen om han eller hon på något sätt, direkt eller indirekt, rättsstridigt och uppsåtligt tillhandahåller eller samlar in tillgångar i syfte att de skall användas eller med vetskap om att de är avsedda att användas, helt eller delvis för att utföra en gärning som utgör ett brott som faller under och definieras i fördrag som anges i bilagan. Konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism förutsätter att finansieringen av dessa brott kriminaliseras som sådan.

Kriminaliseringsskyldigheten i artikel 2.1 punkt b innehåller en tilläggsförutsättning för straffbarhet. Enligt denna punkt är det straffbart att finansiera någon annan gärning som är avsedd att orsaka en civilperson eller någon annan person som inte aktivt deltar i fientligheterna vid väpnad konflikt död eller allvarlig kroppsskada, när uppsåtet med gärningen på grund av dess beskaffenhet eller det sammanhang i vilket den utförs är att injaga skräck i en befolkning eller att förmå en regering eller en internationell organisation att vidta eller avstå från att vidta en åtgärd.

I konventionens artikel 5.1 förutsätts att konventionsstaterna i överensstämmelse med sina nationella rättsliga principer skrider till de åtgärder som fordras för att möjliggöra att en juridisk person som befinner sig inom dess territorium eller är etablerad i enlighet med dess lagar ställs till ansvar när en person som är ansvarig för ledningen eller kontrollen av denna juridiska person i denna sin egenskap har begått ett brott som avses i artikel 2. Enligt artikel 5.2 uppstår ansvaret för en juridisk person oberoende av gärningsmannens straffrättsliga ansvar.

Finansiering av terrorism som den definie-

ras i konventionen faller till stora delar utanför straffbarhet enligt gällande finsk rätt. Tillhandahållande och insamling av tillgångar för ett terroråd som eventuellt utförs i framtiden är till sin typ närmast att se som förberedelse av brott. Om terrorådet förverkligas och utförs kan finansieringen av det vara straffbar som medhjälp enligt 5 kap. 3 § strafflagen. Finansiering kan i en del fall vara främjande av en gärning enligt en viss bestämmelse och utförs då genom åtgärder före brottet. I 34 kap. 9 § strafflagen föreskrivs om förberedelse till allmänfarliga brott. Bestämmelsen täcker dock inte ordnandet av finansieringen eftersom det där är fråga om innehav av sprängladdningar, farliga anordningar och ämnen samt vissa andra motsvarande tillbehör. Flera gärningar i konventionens artikel 2.1 är därtill sådana som enligt finsk rätt skulle betraktas som brott mot liv eller hälsa eller brott mot friheten. Förberedelse till denna typ av brott är inte straffbart enligt finsk strafflag. Förberedelse är dessutom enligt 4 kap. 3 § strafflagen straffbart endast då det särskilt föreskrivs i lag.

Ett straffrättsligt ansvar för en juridisk person kommer i fråga endast när detta uttryckligen är föreskrivet. Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. strafflagen kan ett samfund, en stiftelse eller någon annan juridisk person i vars verksamhet ett brott har förövats på yrkande av allmän åklagare dömas till samfundsbot, om en sådan påföljd fastställs för brottet i strafflagen.

Ikraftsättandet av konventionen och genomförandet av konventionsskyldigheterna kräver på de grunder som anförts ovan vissa ändringar i strafflagen. Avsikten är att ändringarna förverkligas genom att kriminalisera finansiering av terrorism som ett självständigt brott samt genom att utsträcka juridiska personers straffansvar till att omfatta finansiering av terrorism. Artikel 2.3 i konventionen förutsätter inte att tillgångarna rent faktiskt har använts till att utföra det terroristbrott som konventionen definierar för att gärningen skall anses vara ett brott. Detta medför att finansiering av terrorism, som till sin typ är förberedelse, trots det kriminaliseras som en självständig handling med egna brottsrekvisit.

Artikel 2.5 punkt a och b utsträcker krimi-

naliseringsskyldigheten till att gälla medverkan och anstiftan. Enligt punkt c begår också den ett brott som medverkar till att en grupp personer som handlar i ett gemensamt syfte begår ett eller flera brott som anges i artikel 2.1 eller 2.4. Medverkan måste vara uppsåtlig och ske i syfte antingen att främja gruppens brottsliga verksamhet eller syfte när verksamheten eller syftet innefattar förövande av ett brott som anges i artikel 2.1, eller i vetskap om gruppens avsikt att begå ett brott som avses i artikel 2.1.

Punkt c i artikel 2.5 har så gott som samma innehåll som artikel 2.3 punkt c i internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister. I regeringens proposition om godkännande av internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister har man utgått från att annan medverkan blir straffbar som medhjälp enligt 5 kap. 3 § strafflagen tillsammans med bestämmelserna i 34 kap. strafflagen. Det samma gäller också för finansieringskonventionen i fråga om medhjälp enligt 5 kap. 3 §. Medverkan enligt artikel 2.5 c i konventionen mot finansiering av terrorism kan inte räknas som förberedelse till brott, eftersom finansiering av terrorism i sig är förberedelse till brott.

Grundlagsutskottet har understrukt att det krav på exakthet som finns i den straffrättsliga legalitetsprincipen accentueras, om delaktighet i brott kriminaliseras på ett sätt som avviker från de vedertagna delaktighetsbegreppen inom straffrätten (GrUU 10/2000 rd, GrUU 41/2001 rd och GrUU 7/2002 rd). Utskottet har likaså påpekat att man inte kan ställa samma exakthetskrav på internationella förpliktelser för stater som på eventuella nationella strafflagsbestämmelser som krävs för genomförandet. Enligt grundlagsutskottet är den straffbara medverkan som avses i konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister såpass aktiv med hänsyn till utövandet av bombattentatet att bestämmelsen enligt utskottet inte utgör något problem i grundlagshänseende (GrUU 7/2002 rd). Också i artikel 2.5 c i internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism avses med straffbar medverkan aktivitet i fråga om finansiering av terrorism och därför kan det inte anses att bestämmelsen ut-

vidgar området för straffbar medhjälp eller medverkan.

### 2.2.2. Övriga straffrättsliga bestämmelser

Artikel 7 i konventionen handlar om att utsträcka konventionsstatens domsrätt till att omfatta gärningarna. Finlands strafflag är tillämplig på gärningar enligt artikel 7.1 och 7.2 även om kravet på dubbel straffbarhet i 1 kap. 11 § strafflagen gäller gärningar enligt artikel 7.1 punkt c samt 7.2 punkt d och delvis även punkt a. Enligt artikel 7.4 skall en konventionsstat vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt över de brott som anges i artikel 2 när den brottsmisstänkte befinner sig inom statens territorium och staten inte utlämnar honom eller henne till en annan konventionsstat. Det kan vara fråga om situationer där brottet eller den brottsmisstänkte inte har någon anknytning till finska staten, dess territorium eller en finsk medborgare enligt 1 kap. strafflagen. Enligt 1 kap. 7 § strafflagen tillämpas finsk lag även på brott som begås utanför Finland och vars straffbarhet oberoende av lagen på gärningsorten grundar sig på en internationell överenskommelse eller på någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland (internationellt brott). De brott som anges i konventionen skall således anses vara internationella brott i 1 kap. 7 § strafflagens mening. Meningen är att skriva in brotten i förteckningen över internationella brott i förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen (627/1996) i det skedet då konventionen träder i kraft i Finland.

Artikel 8 i konventionen gäller beslagtagande och konfiskering av tillgångar. Konfiskeringsskyldigheten enligt artikel 8.2 omfattar även tillgångar som anslagits för de brott som anges i artikel 2. Regleringen av konfiskering kan emellertid göras enligt principerna i den egna nationella rättsordningen. Ett nytt 10 kap. i strafflagen (875/2001) om förverkandepåföljder trädde i kraft vid ingången av år 2002. Kapitlet reglerar förverkande till staten av den vinning brottet medfört, hjälpmedlet vid brottet, föremål och egendom som producerats genom

brottet och brottets föremål (objektet för brottet).

Enligt artikel 11 i konventionen skall de brott som anges i artikel 2 anses tillhöra de utlämningsbara brotten. För Finlands del betyder detta att maximistrafet för de i artikel 2 angivna brotten skall vara förenliga med 4 § lagen om utlämning för brott (456/1970). Enligt 4 § allmänna utlämningslagen får utlämning inte ske, om inte den gärning för vilken utlämning begärs är eller, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som ett brott för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst ett år. I 2 mom. regleras möjligheten att utlämna en gärningsman till EU-staterna. Enligt momentet får till en medlemsstat i Europeiska unionen dock den som inte är finsk medborgare utlämnas för ett sådant brott för vilket, om det hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst sex månader och på vilket enligt lagen i den ansökande staten kan följa frihetsstraff eller frihetsberövande skyddsåtgärd upp till en tid av lägst tolv månader.

I denna proposition föreslås att de i artikel 2 angivna brotten skall kriminaliseras genom nya bestämmelser om finansiering av terrorism som intas i 34. kap strafflagen. Enligt den föreslagna 9 b § om finansiering av terrorism skall gärningar som anges i paragrafen kunna straffas med fängelse i högst åtta år. Detta betyder att utlämning för dessa brott är möjlig och att den finska lagstiftningen uppfyller skyldigheterna enligt artikel 11.

I fråga om utlämning av finsk medborgare kan det konstateras att enligt 2 § allmänna utlämningslagen får finska medborgare i regel inte utlämnas. Enligt 2 mom. kan dock en finsk medborgare utlämnas för lagföring till en medlemsstat i Europeiska unionen på vissa villkor. Det krävs bl.a. att gärningen är ett sådant brott eller att gärningen, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som ett brott för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst fyra år. Eftersom det i den föreslagna 9 b § till 34 kap. strafflagen har föreslagits ett maximistraf på åtta år, blir utlämning av finska medborgare till EU-

staterna möjlig, om de övriga villkoren i lagen uppfylls.

Bestämmelserna i konventionen kan dock inte anses förutsätta vare sig att utlämning av finska medborgare möjliggörs eller att skyldighet därtill skall föreligga.

I artikel 14 föreskrivs att inget av de brott som anges i konventionen skall betraktas som ett politiskt brott eller som ett brott förknippat med ett politiskt brott och utlämning eller rättslig hjälp får därför inte avslås endast av detta skäl. Förbudet mot undantag för politiska brott förmildras av artikel 15. Enligt artikel 15 skall konventionen inte tolkas så, att den förpliktar till utlämning om det finns skäl att misstänka att framställningen gjorts i syfte att åtala eller straffa en person med anledning av dennas ras, trosbekännelse, nationalitet, etniska ursprung eller politiska uppfattning eller om ett bifall till framställningen kunde vara till men för den personens ställning av något av dessa skäl. En motsvarande bestämmelse om förbud mot undantag för politiska brott ingår också i internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister och i de utkast till två nya konventioner mot terrorism som är föremål för förhandlingar inom FN.

I 6 § lagen om utlämning för brott förbjuds utlämning för politiska brott. Enligt lagen är en utlämning dock möjlig om ett brott av icke politisk beskaffenhet är innefattat i eller anknutet till ett politiskt brott och gärningen som helhet inte kan betraktas som ett politiskt brott. Det ansågs i tiden att europeiska konventionen om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990, i det följande europeiska terrorismkonventionen) begränsade prövningsrätten enligt 6 § allmänna utlämningslagen och därför gjorde Finland en reservation enligt artikel 13 till artikel 1 i samband med godkännandet av konventionen. Riksdagen har sedermera godkänt återkallandet av reservationen (RSv 5/2002 rd).

Återkallandet av reservationen beror till en del på Finlands anslutning till EU:s utlämningskonvention. I detta sammanhang fick 6 § allmänna utlämningslagen ett nytt 3 mom. enligt vilket förbudet i 1 mom. mot utlämning för politiskt brott inte tillämpas i fråga om utlämning till en medlemsstat i EU. I samband med återkallandet av reservatio-

nen fäste man uppmärksamhet vid att vägransgrunderna enligt europeiska konventionen om utlämning för brott (FördrS 32–33/1971) och andra europeiska terrorismkonventioner förblev i kraft. Återkallandet av reservationen motiverades också med att tolkningen av begreppet politiskt brott hade ändrats och därför kan de brott som anges i artikel 1 i europeiska konventionen om utlämning av brott inte anses som politiska brott under några som helst förhållanden. Inte heller de brott som anges i artikel 2 i den nu aktuella konventionen kan anses som politiska brott.

Bestämmelsen i artikel 14 i konventionen begränsar till en del den omfattande prövningsrätten i 6 § allmänna utlämningslagen i fråga om vilka brott som skall betraktas som politiska brott. Å andra sidan kan det inte anses att ett ikraftsättande av konventionen kräver att den allmänna utlämningslagen ändras. Konventionen kommer att gälla som lag i Finland och den kan tillämpas parallellt med allmänna utlämningslagen, eftersom bestämmelserna i lagen och bestämmelserna i konventionen inte är oförenliga sinsemellan.

Artikel 16 i konventionen gäller temporärt överförande av en frihetsberövad person till en annan stat för bevisning. Enligt artikel 16.1 får en sådan person överföras som undergår verkställighet av påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar inom en konventionsstats territorium och vars närvaro i en annan konventionsstat begärs för vittnesmål, identifiering eller annan medverkan för att få fram bevisning för utredning av eller åtal för brott enligt denna konvention, under förutsättning att personen frivilligt och välinformerad ger sitt samtycke och att båda staternas behöriga myndigheter ger sitt tillstånd, med förbehåll för sådana villkor som dessa stater kan anse vara lämpliga. Artikel 16.2 innehåller bestämmelser om de principer som konventionsstaterna skall följa i förfarandet. Artikel 16.3 gäller den överförda personens immunitet på den mottagande statens territorium. Enligt 13.3 kan man avvika från immuniteten om den överlämnande staten samtycker därtill.

I lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) ingår inga bestämmelser om det samarbete som avses i ar-

tikel 16. Ett sådant samarbete har undantagits från lagens tillämpningsområde i 2 § 3 punkten. Bestämmelser om temporärt överförande till en annan stat av en person som berövats friheten ingår inte heller i annan lagstiftning. Europarådets (ER) konvention från 1959 om inbördes rättshjälp i brottmål (FördrS 30/1981, i det följande ER-konventionen om rättslig hjälp) innehåller däremot bestämmelser om detta samarbete. Finland har dock gjort en reservation till konventionsbestämmelserna om temporärt överförande enligt vilken Finland inte kan lämna den form av rättslig hjälp som anges i artikeln. Finland har sålunda inte deltagit i det samarbete som gällt temporärt överförande av frihetsberövade personer.

Finland har emellertid för avsikt att återkalla sin reservation till artikel 11 i ER-konventionen om rättslig hjälp och möjliggöra samarbete i fråga om överförande av personer som berövats friheten. Meningen är att reservationen skall återkallas i samband med det nationella godkännandet av den år 2000 ingångna konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 197, 12.7.2000, i det följande EU-konventionen om rättslig hjälp). Konventionen förutsätter samarbete vid temporärt överförande av frihetsberövade personer och det har ansetts ändamålsenligt att i detta sammanhang möjliggöra ett samarbete i större utsträckning och att återkalla den finska reservationen till artikel 11 i ER-konventionen om rättslig hjälp. Avsikten är att regeringen år 2002 skall avlåta en proposition om godkännande av EU-konventionen om rättslig hjälp.

Eftersom avsikten är att under den närmaste tiden inleda förarbeten om allmän lagstiftning om temporärt överförande, har det inte ansetts ändamålsenligt att separat utarbeta motsvarande lagstiftning i samband med ikraftsättandet av konventionen. Det har ansetts att bestämmelserna i artikel 16 i konventionen är tillräckligt tydliga och detaljerade för att kunna tillämpas direkt. Det har dock ansetts nödvändigt att i ikraftträdandelagen inta en bestämmelse om att det är justitieministeriet som är den behöriga myndigheten i dessa ärenden.

Enligt ordalydelsen i artikeln är det av



största vikt för tillämpningen av artikeln att konventionsstaterna får överföra en person om denne ger sitt samtycke därtill och om de båda staternas behöriga myndigheter ger sitt tillstånd till överförandet. Detta betyder sålunda först och främst samtycke av den som skall överföras, vilket för sin del förutsätter att han eller hon är informerad om de omständigheter som påverkar frågan. Därutöver förutsätter förfarandet samtycke av de två staterna, vilket innebär att det inte kan anses att artikeln förpliktar till ett samtycke till förfarandet, utan att staten har prövningsrätt i frågan. Samtycke till ett överförande kunde t.ex. vägras i sådana fall där förfarandet skulle förlänga den tid som personen i fråga är berövad sin frihet eller om personens närvaro i Finland behövs på grund av ett brottmål som är anhängigt här hos oss. Dessutom kan olika villkor fritt ställas i fråga om överförandet. Sådana villkor kunde t.ex. gälla den tid som den överförde får närvara i den andra staten eller den tidpunkt när han eller hon senast skall återföras till Finland eller släppas fri.

Enligt artikel 13.3 kan den konventionsstat som en person överförs från ge sitt samtycke till att den överförda personen åtalas i den mottagande staten. Utgångspunkten skall dock vara att den som överförs skall få immunitet under proceduren enligt den allmänna regeln i artikel 13.3. Det kan därför anses att det finns fog för att inte lämna detta samtycke om inte personen i fråga själv samtycker till överförandet. Artikeln gör det också möjligt för justitieministeriet att begära överföring till Finland av en person som berövats sin frihet i någon annan stat. En bestämmelse om detta föreslås också i ikraftträdandelagen.

### 2.2.3. *Bestämmelser om finansiella institutioner*

Artikel 18.1 punkt b i konventionen förutsätter att konventionsstaterna vidtar åtgärder som kräver att finansiella institutioner och andra yrkeskategorier som deltar i finansiella transaktioner identifierar sina återkommande och tillfälliga kunder, liksom kunder i vars intresse konton öppnas. Finansiella institutioner och andra yrkeskategorier som deltar i

finansiella transaktioner skall enligt artikel 18.1 punkt b också uppmärksamma ovanliga eller misstänkta transaktioner och rapportera om transaktioner som misstänks härröra från brottslig verksamhet.

I artikel 18.1 b finns fyra underordnade punkter. Konventionsstaterna skall överväga de åtgärder som förtecknas i punkterna för att fullgöra sina skyldigheter enligt inledningen i 18.1 b. Enligt punkt i) kan konventionsstaten anta bestämmelser som förbjuder öppnande av konton för innehavare eller förmånstagare som är oidentifierade eller inte kan identifieras, och vidta åtgärder för att trygga att sådana institutioner verifierar vilka som är de verkliga ägarna av sådana transaktioner. Punkt ii) gäller identifiering av juridiska personer. De finansiella institutionerna kan, när så är nödvändigt, förpliktas att vidta åtgärder för att verifiera kundens rättsliga existens och struktur genom att från offentliga källor, från kunden eller från bådadera införskaffa bevis om bolagsbildning, innefattande uppgifter om kundens namn, bolagsform, adress, ledningspersonal samt bestämmelser om behörighet att träffa för enheten bindande avtal. Punkt iii) behandlar de finansiella institutionernas anmälningsskyldighet. Enligt den kan de finansiella institutionerna åläggas att ofördröjligen till de behöriga myndigheterna inrapportera alla komplexa, ovanligt stora transaktioner och ovanliga transaktionsmönster som saknar synligt ekonomiskt eller uppenbart lagligt syfte, utan fruktan för att åta sig straffrättsligt eller civilrättsligt ansvar för överträdelse av någon inskränkning beträffande röjande av information om de rapporterar sina misstankar i god tro. Enligt punkt iv) kan de finansiella institutionerna åläggas att under minst fem år behålla alla nödvändiga uppgifter om transaktioner, såväl inom landet som internationellt.

Bestämmelserna i artikel 18.1 b motsvarar kraven i de 40 rekommendationer till åtgärder mot penningtvätt om FATF antagit och som gäller finansiella institutioners skyldighet att identifiera sina kunder och rapportera misstänkta affärstransaktioner. Dessa bestämmelser förutsätter inga lagändringar i Finland. Bestämmelserna i artikel 18.1 punkt b finns redan i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998), nedan

penningtvättlagen, och i inrikesministeriets föreskrift (DNr 4/98) som meddelats med stöd av lagen.

De anmälningsskyldiga på vilka lagen tillämpas har fastställts i 3 § penningtvättlagen. Anmälningsskyldiga enligt denna lag är bl.a. alla kreditinstitut och finansiella institut som avses i kreditinstitutslagen (1607/1993), värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag (579/1996), fondbolag och förvaringsinstitut som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999), samt försäkringsbolag som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/1979).

I 6 § penningtvättlagen föreskrivs om identifiering av en kund. En anmälningsskyldig skall alltid konstatera kundens identitet när det finns skäl att betvivla att medel eller annan egendom som används vid en affärstransaktion har ett lagligt ursprung. Den som är anmälningsskyldig skall dessutom konstatera sina regelbundna kunders identitet. Samma krav gäller också andra än regelbundna kunder, när omfattningen av en enskild affärstransaktion eller av flera sinsemellan sammanhängande transaktioner uppgår till sammanlagt ett belopp som motsvarar mer än 15 000 euro. När det gäller kunder hos försäkringsbolag har en del mindre undantag från identifieringsskyldigheten föreskrivits. Det gäller försäkringar för vilka premierna är rätt små eller när försäkringspremien betalas från försäkringstagarens konto i ett kreditinstitut som har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

De anmälningsskyldiga skall enligt 7 § penningtvättlagen bevara identifieringssuppgifterna för kunden på ett tillförlitligt sätt i minst fem år efter att affärstransaktionen eller kundförhållandet avslutats.

I 10 § penningtvättlagen regleras anmälningsskyldigheten. Om den anmälningsskyldige efter att ha uppfyllt den omsorgsskyldighet som avses i 9 § eller annars har anledning att betvivla att medel eller övrig egendom som används vid en affärstransaktion har ett lagligt ursprung, skall den ofördröjligen anmäla saken för utredningscentralen i samband med centralkriminalpolisen och på begäran lämna denna alla de upplysningar och handlingar som kan vara av betydelse för utredningen av

misstanken. Med omsorgsskyldigheten avses enligt 9 § att den anmälningsskyldige med vederbörlig omsorg skall reda ut grunderna för och syftet med att dess tjänster anlitas, om det observeras att tjänsterna till sin struktur och omfattning eller i fråga om den anmälningsskyldiges storlek eller förrättningsställets läge avviker från det sedvanliga eller att de inte har något uppenbart ekonomiskt syfte eller att de inte är förenliga med kundens ekonomiska situation eller affärstransaktioner.

Inrikesministeriet har med stöd av 14 § penningtvättlagen meddelat närmare föreskrifter om identifieringen av en kund, bl.a. om handlingar som kan godkännas och identifiering av juridiska personer.

I artikel 18.2 punkt a i konventionen förutsetts konventionsstaterna, för att förebygga brott som anges i artikel 2, överväga åtgärder för övervakning för alla bolag som ägnar sig åt penningöverföring. Krav på licensiering nämns som ett exempel på sådana åtgärder. Enligt punkt b skall konventionsstaterna även överväga praktiska åtgärder för att upptäcka eller övervaka fysisk gränsöverskridande överföring av kontanter och överlåtbara instrument. Dessa åtgärder skall förverkligas med strikta garantier för att trygga en riktig användning av uppgifter och utan att på något sätt hindra kapitalets fria rörlighet.

Förmedling av betalningar är inte tillståndsskyldigt som självständig verksamhet enligt gällande rätt i vårt land, inte heller är verksamheten på något annat sätt underställd övervakning. I praktiken görs de flesta betalningar med förmedling av kreditinstituten, vilkas verksamhet förutsätter en koncession enligt (1607/1993). Kreditinstituten övervakas av Finansinspektionen.

I Finland finns inte bestämmelser om övervakning av gränsöverskridning av kontanta medel. Inom EU ordnades den s.k. Money-penny-operationen i början av 2000. Tullverket ordnade då en operation som varade i 6 månader under vilken tid man antecknade anmärkningsvärda kontantsummor och värden på checkar eller andra tillgångar som personer som passerade gränserna (de inre och de yttre gränserna) förde med sig. Uppmärksamheten kunde göras t.ex. i samband med andra granskningar. På basis av resultatet kommer kommissionen att ge förslag till be-

stämmelser om övervakning av kontanta medel som passerar över gränserna.

### **3. Propositionens förhållande till Europeiska unionens rambeslut om bekämpande av terrorism**

Enligt artikel 2.2 punkt b i det rambeslut om bekämpande av terrorism som Europeiska unionens råd politiskt godkände den 6 december 2001 skall medlemsländerna genomföra åtgärder som behövs för att ett deltagande i en terroristgrupps verksamhet bl.a. genom att finansiera denna verksamhet skall vara straffbart. Enligt artikel 4.3 i rambeslutet skall maximistrafet för ett brott som definieras i artikel 2.2 b vara fängelse i minst åtta år.

De lagstiftningsskyldigheter som följer av rambeslutet har beaktats i detta skede i fråga om påföljderna. Därför föreslås att maximistrafet för finansiering av terrorism skall vara fängelse i åtta år. Bestämmelser om förbud mot finansiering av terrorism tas till de delar som behövs till ny prövning i samband med de lagstiftningsåtgärder som rambeslutet ger anledning till. Avsikten är att under våren 2002 avlåta en regeringsproposition om ett nytt kapitel om terrorismbrott i strafflagen. Den bestämmelse om finansiering av terrorism som finns i denna proposition skall i det sammanhanget flyttas till strafflagens kapitel om terrorismbrott.

### **4. Propositionens förhållande till de särskilda rekommendationerna mot finansiering av terrorism av Finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt**

Artikel 18.1 b och 18.2 a i konventionen innehåller inga förpliktande bestämmelser utan lämnar de behövliga åtgärderna till konventionsstaternas prövning. Emellertid binder flera av dessa bestämmelser Finland genom de särskilda rekommendationer som FATF gett om åtgärder mot finansiering av terrorism. FATF, dvs. Finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt, är en internationell samarbetsgrupp med 29 stater och 2 internationella organisationer, Europeiska kommissionen och Gulfstaternas samarbetsorganisation,

som medlemmar. FATF är en aktionsgrupp på regeringsnivå och den agerar mot penningtvätt. Medlemsstaterna i FATF har bundit sig till att följa FATF:s rekommendationer och genomföra dem nationellt. Finland har varit medlem i FATF från 1991. Den 30 oktober 2001 antog FATF åtta särskilda rekommendationer om åtgärder mot finansiering av terrorism. Dessa särskilda rekommendationer kompletterar FATF:s 40 rekommendationer mot penningtvätt från 1996. De särskilda rekommendationerna skall sättas i kraft inom juni 2002.

De särskilda rekommendationerna I och II mot finansiering av terrorism förutsätter att FN-konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism ratificeras och genomförs till fullo samt att FN:s säkerhetsråds resolutioner mot terrorism, särskilt resolution 1373(2001), verkställs. Finansiering av terroristerna, terrordåd och terroristorganisationer skall kriminaliseras och bli ett inledande brott till penningtvätt. Enligt rekommendation III skall staten ha förfaranden som möjliggör att terroristkretsars, och sådana kretsars som finansierar terrorism, tillgångar spärras, beslagtogs och konfiskeras. Rekommendation IV förutsätter att finansiella institut och andra som är skyldiga att anmäla penningtvätt skall anmäla sina misstankor om finansiering av terrorism till behöriga myndigheter. Rekommendation V förutsätter att staterna lämnar ett så omfattande bistånd som möjligt till andra stater i utredningar, utfrågningar och rättegångar som hänför sig till finansiering av terrorism, terrordåd och terroristorganisationer. Detta bistånd lämnas med stöd av de överenskommelser, system och andra inbördes arrangemang som finns för rättslig hjälp och informationsutbyte. Rekommendationen förutsätter att staterna kan vidta behövliga åtgärder även för att säkerställa att de inte erbjuder skydd för personer som åtalas för finansiering av terrorism, terrordåd och terroristorganisationer samt att de i mån av möjlighet har lagstiftning som möjliggör utlämning av sådana personer.

Enligt rekommendation VI skall tjänster som gäller överföringar av pengar eller värde, inklusive inofficiella system för det, göras tillståndspliktiga eller underkastas registreringsskyldighet. De serviceinrättningar

som det är fråga om här skall också iakttas FATF:s samtliga 40 rekommendationer som gäller banker och andra serviceinrättningar för finansiella tjänster. Bedrivande av verksamhet utan tillstånd skall därtill beläggas med sanktion. Enligt rekommendation VII skall staterna kräva att de finansiella instituten inkluderar korrekta uppgifter om avsändaren (namn, adress och kontonummer) i kontoöverföringar och meddelandena om dem. Dessa uppgifter skall följa transaktionen och meddelandet om transaktionen genom hela betalningskedjan. Staterna skall ytterligare kräva att de finansiella instituten särskilt noggrant följer och övervakar överföringar av tillgångar som inte innehåller fullständiga uppgifter om avsändaren (namn, adress och kontonummer).

Rekommendation VIII förutsätter att staterna granskar om deras interna lagstiftning är tillräcklig när det gäller samfund som kan missbrukas för finansiering av terrorism. Enligt rekommendationen är i synnerhet allmännyttiga sammanslutningar sårbara i det här avseendet och staterna skall se till att de inte kan användas så, att terroristorganisationer ser ut som lagliga samfund, att lagliga samfund inte används som kanaler för finansiering av terrorism samt att tillgångar som är avsedda för laglig verksamhet inte i hemlighet kan styras till finansiering av terrorism.

FATF:s särskilda rekommendation I verkställs delvis genom ratificeringen av konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism. En del av rekommendationerna har genomförts bl.a. med EU-rådets gemensamma ståndpunkt 2001/931/UTP och rådets förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism. Vid finansministeriet bereds en regeringsproposition om regleringen av tjänster som gäller penning- och värdeöverföringar. Med denna proposition skall bestämmelsen i artikel 18.2 punkt a om övervakning av alla företag som förmedlar betalningar samt FATF:s särskilda rekommendation VI genomföras.

Vid inrikesministeriet bereds en regeringsproposition om ändring av lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt. Ändringen orsakas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG av den 4 decem-

ber 2001 om ändring av rådets direktiv 91/308/EEG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar. I samma sammanhang skall lagen revideras så att anmälningssplikten i lagen utsträcks till finansiering av terrorism enligt FATF:s särskilda rekommendation IV. I samband med beredningen utreds även behovet av och sättet för att reglera avsändaruppgifterna vid kontoöverföringar på basis av FATF:s särskilda rekommendation VII.

## 5. Propositionens verkningar

Propositionen har inga verkningar på vare sig organisation eller personal. Den medför inte heller några konsekvenser för ekonomin, företagen eller miljön. I och med att området för straffbar verksamhet utvidgas till att omfatta överföringar av tillgångar i terroristiskt syfte, oavsett om dessa överföringar är olagliga i andra avseenden, förutsätts emellertid att de finansiella instituten och brottsundersökningsmyndigheterna har ett nära samarbete för att utreda denna typ av brott.

## 6. Beredningen av propositionen

Konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism förhandlades fram i en ad hoc-kommitté under FN:s generalförsamling under två sammanträden 1999. Initiativet till en konvention kom från Frankrike. Finland deltog aktivt i förarbetet tillsammans med de övriga länderna i Europeiska unionen (EU). Den konventionstext som förhandlingarna resulterade i antogs utan omröstning av FN:s generalförsamling den 9 december 1999. Konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism undertecknades av Finland den 10 januari 2000.

Justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet och Finansinspektionen har ombetts yttra sig om ratificeringen av konventionen. Ratificeringen anses viktig i samtliga utlåtanden. Propositionen har beretts som tjänsteärende vid utrikesministeriet i samråd med justitieministeriet och finansministeriet. Utlåtande om propositionsutkastet har inbegärts av justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet och Finansinspektionen.

## DETALJMOTIVERING

## 1. Konventionen

*Ingressen.* Konventionens ingress innehåller i huvudsak sedvanliga stycken som belyser utgångspunkterna och målsättningen för konventionen. Finansiering av terrorism uppfattas som en allvarlig källa till oro för hela det internationella samfundet. Antalet internationella terrordåd och deras allvarliga natur är beroende av den finansiering som terroristerna kan lyckas skaffa sig. Därtill fäster man uppmärksamhet vid att tidigare multilaterala rättsliga instrument inte uttryckligen riktar sig mot finansiering.

*Artikel 1.* Konventionens första artikel innehåller bestämmelser som är nödvändiga för dess tolkning och verkställighet.

I artikelns första stycke definieras "tillgångar". Att tillhandahålla eller samla in tillgångar för ändamål som fastställs i konventionen är straffbart enligt konventionen. Definitionen av tillgångar är avsiktligt vid och täcker egendom av alla slag, såväl materiell som immateriell och såväl lös som fast egendom, oberoende av det sätt på vilket den har förvärvats, rättsliga handlingar och instrument i vilken form det vara må, inklusive elektronisk eller digital, som utgör bevis på äganderätt till eller intresse i sådan egendom. Denna allmänna definition, som motsvarar artikel 1 punkt g i FN-konventionen om olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (FördrS 44/1994, i det följande FN-konventionen om narkotika), kompletteras av en exempelförteckning som inte är uttömmande.

I artikel 1.2 definieras "statlig eller annan offentlig anläggning". Begreppet avser varje permanent eller tillfällig anläggning eller transportmedel som används eller har tagits i besittning av företrädare för en stat, regeringsledamöter, den lagstiftande församlingen eller rättsväsendet, eller av tjänstemän eller andra anställda hos en stat eller en annan offentlig myndighet eller ett offentligt organ eller av tjänstemän eller andra anställda hos en mellanstatlig organisation i tjänsten. Samma definition har tidigare använts i artikel 1.1 i konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister, liksom i artikel 1 punkt p i

FN-konventionen om narkotika.

Det tredje stycket definierar begreppet "vinning", som finns i artikel 8. Med vinning avses tillgångar som härrör från eller direkt eller indirekt har förvärvats genom utförandet av ett brott som avses i artikel 2.

*Artikel 2.* Inledningen till artikel 2.1 i konventionen fastställer att finansiering av terrorism är en straffbar handling. Enligt artikeln begår en person begår ett brott i den mening som avses i konventionen, om han eller hon tillhandahåller eller samlar in tillgångar i syfte att de skall användas för gärningar som beskrivs i a och b punkten. Tillhandahållandet eller insamlingen kan ske på vilket sätt som helst, vara direkt eller indirekt, men alltid vara rättsstridigt och uppsåtligt. Personen i fråga skall antingen avse att medlen, eller en del av dem, skall användas för utförande av brotten eller ha vetskap om att de är avsedda att användas på det här viset. Det kriminella syftet eller den kriminella vetskapen, som utgör en del av kärnan i definitionen av finansiering av terrorism, modifieras med hjälp av punkt a och b och de brott som anges där. Med "person" avses en fysisk person. Juridiska personers ansvar regleras separat i artikel 5.

Inledningen till stycket innehåller ett flertal preciseringar som gör stycket svårsläsligt, men som av olika orsaker ansågs oundvikliga vid avtalsförhandlingarna. Uttrycket "på något sätt" (dvs. på vilket sätt som helst) skall säkerställa att definitionen inte kan kringgås. Preciseringen "direkt eller indirekt" uttrycker att straffansvaret utsträcks till att omfatta såväl de ursprungliga överlåtarna som de personer, som agerar som mellanhänder. Ordet "rättsstridigt" betyder inte, att tillhandahållandet av tillgångarna skulle behöva motsvara rekvisiten för något annat brott. En i sig laglig insamling eller överlåtelse av tillgångar blir straffbar om den avsikt eller vetskap som ligger bakom motsvarar det första styckets kriminalisering. Attributet "rättsstridigt" ansågs emellertid vara ett nödvändigt tillägg till definitionen av finansieringsbrottet för att inte täcka t.ex. humanitärt bistånd på krisområden, där kriminella som kan klassificeras som terrorister kan finnas bland befolkning-

en, men biståndsorganisationens resurser inte räcker till att skilja de skyldiga från de oskyldiga. FN:s flyktingkommissarie och Röda Korsets internationella kommitté fäste, bland andra, uppmärksamheten vid den här sortens gränsfall vid förhandlingarna. Attributet ”uppsåtligen” lämnar för sin del sådana överföringar av medel till terrorismsyften som sker i misstag eller av vårdslöshet utanför brottsdefinitionen.

Kriminaliseringen gäller såväl tillhandahållande som insamling av tillgångar om de ovan beskrivna villkoren uppfylls. Att ta emot sådana tillgångar är inte straffbart om inte mottagaren aktivt för tillgångarna vidare. Eftersom den straffbara finansieringsgärningen är definierad med hjälp av avsikt eller vetskap förutsätts inte ett direkt samband till ett bestämt terroristbrott. Denna precisering finns i punkt 3.

Punkterna a och b anger de terroristbrott vilkas finansiering kriminaliseras i konventionen. I punkt a definieras terroristbrotten med hjälp av FN-konventioner om antiterrorism. Punkt a handlar sålunda om gärningar, som har definierats som brott i någon av de konventioner som nämns i bilagan och som samtidigt faller under tillämpningsområdet för konventionen. Punkt b innehåller en allmän definition av terroristbrottet, som kompletterar katalogdefinition i punkt a. Punkt b gäller gärningar som a-punkten inte täcker och vilkas syfte är att orsaka en civilperson eller någon annan person som inte aktivt deltar i fientligheterna vid väpnad konflikt död eller allvarlig kroppsskada. En ytterligare förutsättning är, att uppsåtet med gärningen på grund av dess beskaffenhet eller det sammanhang i vilket den utförs är att injaga skräck i en befolkning eller att förmå en regering eller en internationell organisation att vidta eller avstå från att vidta en åtgärd.

Tillämpningsområdena för de flesta FN-konventioner om antiterrorism begränsas till särskilda gärningssätt eller särskilda mål, såsom våldshandlingar som riktar sig flygtrafikens eller sjöfartens säkerhet. Även om konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister har ett tillämpningsområde som är allmänt och rätt omfattande är nätverket inte heltäckande. Den allmänna definitionen i artikel 2.1 punkt b täcker våldshandlingar

vilkas beskaffenhet eller sammanhang beskrivits ovan och som brottsdefinitionerna i de konventioner som räknas upp i punkt a inte täcker eller som av andra skäl inte hör till deras tillämpningsområden. Exempel på en enskilda brottsliga handlingar av det här slaget är lönnmord eller bombattentat mot privata lokaler, om avsikten med handlingen är att orsaka död eller allvarlig kroppsskada och förutsättningarna i punkt b annars uppfylls.

*Artikel 2.2* kompletterar artikel 2.1 punkt a. Bestämmelserna här gäller de tillfällen där en konventionsstat inte är part i något av de fördrag som nämns i bilagan och därför önskar begränsa tillämpningsområdet för bilagan så att fördraget i fråga utesluts. Enligt punkt a får en konventionsstat vid deponeringen av sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument förklara att fördraget, vid tillämpningen av denna konvention på den staten, inte skall anses ingå i bilagan. Förklaringen skall upphöra att gälla så snart fördraget i fråga träder i kraft för konventionsstaten och konventionsstaten skall underrätta depositarien om det.

Punkt b gäller de tillfällen där en konventionsstat upphör att vara bunden av ett fördrag som anges i bilagan. Konventionsstaten får även då lämna en förklaring att den inte längre är part i en av de nämnda konventionerna. De förklaringar som avhandlas i stycket är frivilliga och ratificeringen av den aktuella konventionen förutsätter inte ratificering av de konventioner som förtecknas i bilagan. Bilagens enda syfte är att användas för definitionen av terroristbrott i artikel 2.1.

Enligt artikel 2.3 behöver tillgångarna rent faktiskt inte ha använts för att begå ett brott enligt punkt 1 a eller 1 b för att en gärning skall utgöra ett brott enligt punkt 1. Finansiering av terrorism har i konventionen definierats som finansiering av brott som bör anses som terrordåd, inte t.ex. som finansiering av en terroristgrupp eller terroristorganisation, men ett direkt samband mellan finansieringshandlingen och ett bestämt brott förutsätts inte. Internationella terroristattentat, vilkas finansiering är föremål för den aktuella konventionen, kräver i allmänhet långvariga förberedelser och långvarig medelinsamling. Ofta är det inte ens möjligt att påvisa att en

särskild överföring av medel skulle ha främjat utförandet av ett bestämt terroråd. Utredningar av finansiering av terrorism visar, att den största delen av de tillgångar som styrs till terroristorganisationer går till att upprätthålla nätverken, skolning och annan förberedande verksamhet. De medeltransaktioner som sker strax innan ett terroristattentat kan jämföras med isbergets topp. För att konventionen alls skall kunna ingripa i de penningrörelser som är väsentliga för terroristverksamhet måste en sådan finansiering som sker i ett visst syfte kriminaliseras oavsett om man kan påvisa att denna finansiering har lett till ett bestämt terroristbrott.

Enligt artikel 2.4 begår en person ett brott om han eller hon försöker begå ett brott som anges i punkt 1 i denna artikel.

Enligt artikel 2.5 punkt a begår en person ett brott även när han eller hon medverkar till ett brott som anges i punkt 1 eller 4 i denna artikel. Enligt punkt b gäller detsamma för en person som värvar eller instruerar andra personer att begå ett brott som anges i punkt 1 eller 4. Enligt punkt c gäller detta vidare en person som främjar att en grupp personer som handlar i ett gemensamt syfte begår ett eller flera brott som anges i punkt 1 eller 4. Främjandet måste vara uppsåtligt. Denna delaktighet skall dessutom ske antingen i syfte att främja gruppens brottsliga verksamhet eller syfte när verksamheten eller syftet innefattar förövande av ett brott som anges i punkt 1 i denna artikel, eller ske i vetskap om gruppens avsikt att begå ett brott som avses i punkt 1 i denna artikel. Formuleringen av punkt c motsvarar i huvuddrag artikel 4 i den konvention om utlämning på grund av brott som slutits mellan EU:s medlemsländer (EGT C 313 27.9.1996). Samma formulering har under de senaste åren godkänts i många konventioner som förhandlats fram inom FN.

*Artikel 3.* Artikel 3 utesluter konventionens tillämpning när brottet begås inom en enda stat och inte har någon anknytning till andra stater. En liknande bestämmelse finns även i tidigare konventioner om antiterrorism. Enligt denna artikel tillämpas konventionen när brottet begås inom en enda stat, den misstänkte är medborgare i den staten och befinner sig där. Emellertid hör gärningar som begås inom en enda stat till konventionens till-

lämningsområde när någon annan stat har en rättslig grund enligt artikel 7.1 eller 7.2 i denna konvention för att utöva domsrätt. Detta är fallet t.ex. när syftet med gärningen är att tvinga en stat att utföra något eller att avstå från att utföra något. Bestämmelserna i artiklarna 12 - 18 om rättslig hjälp och om samarbete för att förhindra de brott som avses i konventionen kan tillämpas även om en internationell anknytning inte finns.

*Artikel 4.* Artikel 4 innehåller en kriminaliseringskyldighet. Enligt artikel 4.1 skall varje konventionsstat vidta de åtgärder som fordras för att i sin nationella lagstiftning kriminalisera de brott som anges i artikel 2. Artikel 4.2 förutsätter att dessa brott beläggs med lämpliga påföljder, varvid hänsyn skall tas till brottens allvarliga beskaffenhet.

*Artikel 5.* Bestämmelserna i konventionens artikel 5 om ansvaret för juridiska personer kompletterar artikel 2, som handlar om enskilda individers straffrättsliga ansvar. Ansvaret begränsades till fall där en person som ansvarar för ledningen eller kontrollen av en juridisk person i denna egenskap begår ett brott som avses i artikel 2. För att ansvaret skall uppstå krävs inte att den juridiska personen skulle ha fått någon nytta av brottet.

Enligt artikel 5.1 skall varje konventionsstat i överensstämmelse med sina nationella rättsliga principer vidta de åtgärder som fordras för att möjliggöra att en juridisk person som befinner sig inom dess territorium eller är stiftad i enlighet med dess lagar ställs till ansvar. Ansvaret kan vara av straffrättsligt, civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt, beroende på de nationella rättsprinciperna.

Enligt artikel 5.2 uppstår ansvaret för den juridiska personen oberoende av det straffrättsliga ansvaret för de personer som har begått brotten.

Enligt artikel 5.3 skall konventionsstaterna se till att juridiska personer som är skyldiga enligt punkt 1 i denna artikel underkastas effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga, civilrättsliga eller förvaltningsrättsliga påföljder. Påföljderna kan innefatta ekonomiska sanktioner.

*Artikel 6.* Artikel 6 i konventionen motsvarar artikel 5 i konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder, inbegripet i

förekommande fall nationell lagstiftning, som fordras för att säkerställa att brottsliga handlingar inom denna konventions tillämpningsområde inte under några omständigheter rättfärdigas av överväganden av politisk, filosofisk, ideologisk, rasmässig, etnisk, religiös eller annan liknande karaktär. Artikel 7 stärker bestämmelserna i artikel 2 och 4.

*Artikel 7.* Artikel 7 i konventionen fastställer grunderna för utövandet av straffrättslig domsrätt. I artikel 7.1 förtecknas sedvanliga obligatoriska grunder för befogenheten. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt över de brott som anges i artikel 2

a) om brottet har begåtts inom den statens territorium, b) om brottet har begåtts ombord på ett fartyg som förde den statens flagg eller ombord på ett luftfartyg som var registrerat enligt dess lagstiftning när brottet begicks, eller c) om brottet har begåtts av en medborgare i den staten.

I artikel 7.2 räknas frivilliga grunder för befogenheten upp. En konventionsstat får enligt 7.2 punkt a fastställa att den har domsrätt över varje sådant brott som avses i artikel 2 om brottet var riktat mot eller resulterade i förövande av ett brott som avses i artikel 2.1 a eller 2.1 b inom denna stats territorium eller mot en medborgare i den staten. Enligt 7.2 punkt b kan så ske om brottet var riktat mot eller resulterade i förövande av ett brott som avses i artikel 2.1 a eller 2.1 b mot en statlig eller annan offentlig anläggning tillhörande den staten utomlands, inbegripet den statens diplomatiska eller konsulära lokaler. Formuleringen ”resulterade i förövande av ett brott mot” avviker från det normala och beror på finansieringsbrottets indirekta beskaffenhet.

Artikel 7.2 punkt c fastställer att en konventionsstat får fastställa att den har domsrätt om brottet var riktat mot eller resulterade i ett brott som avses i artikel 2 som begåtts i ett försök att tvinga den staten att vidta eller avstå från att vidta en handling. Denna grund för befogenheten är rätt vanlig i konventioner om antiterrorism. Enligt punkt d och e omfattar de frivilliga befogenhetsgrunderna även situationer där brottet har begåtts av en statslös person med hemvist inom den statens territorium och där brottet har begåtts om-

bord på ett luftfartyg som den statens regering har under sin förvaltning.

Enligt 7.3. skall konventionsstaten vid ratifikation, godtagande eller godkännande av eller anslutning till denna konvention meddela FN:s generalsekreterare om den domsrätt den har fastställt i enlighet med punkt 2. Så snart en förändring görs, skall den berörda konventionsstaten meddela generalsekreteraren.

Artikel 7.4 förutsätter att varje konventionsstat vidtar de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt över de brott som anges i artikel 2 även i de fall då den misstänkte befinner sig inom statens territorium och staten inte utlämnar honom eller henne. Utlämning kan komma i fråga till någon av de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med punkt 1 eller 2. I dessa fall behöver brottet eller den misstänkta personen inte ha anknytning enligt 7.1 eller 7.2 till staten i fråga, dess territorium eller dess medborgare. Denna bestämmelse är sedvanlig i konventioner om antiterrorism och den hänför sig till principen om att utlämna eller lagföra. Denna princip har som mål att säkerställa att de som gjort sig skyldiga till terrordåd ställs inför rätta.

Artikel 7.5 gäller fall där flera än en konventionsstat åberopar domsrätt över ett brott som anges i artikel 2. Om fler än en konventionsstat åberopar domsrätt över de brott som avses i artikel 2, skall de berörda konventionsstaterna bemöda sig om att samordna sina åtgärder på lämpligt sätt, särskilt avseende formaliteterna för åtal och formerna för ömsesidig rättslig hjälp.

Artikel 7.6 innehåller en sedvanlig skyddsklausul. Konventionen utesluter inte att en konventionsstat utövar domsrätt i brottmål även på andra grunder i enlighet med sin nationella lagstiftning.

*Artikel 8.* Artikel 8 gäller beslagtagande och konfiskation av tillgångar. Enligt 8.1 skall varje konventionsstat vidta de åtgärder som behövs i enlighet med sina nationella rättsliga grundsatser för att identifiera, spåra, spärra eller beslagta tillgångar som har använts eller anslagits för att begå brott som avses i konventionen.

Enligt 8.2 skall varje konventionsstat vidta de åtgärder som behövs för att förklara att



tillgångar som har använts eller anslagits för att begå de brott som avses i konventionen är förverkade. Detsamma gäller vinning av sådana brott. Regleringen sker i enlighet med nationella rättsliga grundsatser

Artikel 8.3 och 8.4 behandlar fördelningen och användningen av tillgångar som dömts förverkade. Bestämmelserna innehåller rekommendationer. Enligt 8.3 kan berörda konventionsstater överväga att träffa avtal med andra konventionsstater om att dela tillgångar som fåtts genom förverkande. Detta kan ske på regelmässig basis eller separat för varje enskilt fall. I 8.4 uppmanas konventionsstaterna att överväga att införa mekanismer varigenom tillgångar som fåtts genom förverkande enligt denna artikel används för att gottgöra de brottsoffer som avses i artikel 2.1 a eller 2.1 b eller deras anhöriga.

Artikel 8.5 innehåller en skyddsklausul enligt vilken bestämmelserna i artikeln skall tillämpas utan att det skall inverka på de rättigheter som tillkommer tredje man som handlar i god tro.

*Artikel 9.* Artikel 9 i konventionen handlar om att ta en person, som misstänks för ett brott som avses i artikel 2, i fängsligt förvar och att inleda brottsundersökning. Artikeln motsvarar artikel 7 i konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister.

Artikel 9.1 föreskriver att när en konventionsstat har mottagit information om att en sådan här person kan befinna sig inom dess territorium, skall den staten vidta de åtgärder som kan fordras enligt dess nationella lagstiftning för att utreda de omständigheter som informationen avser. Artikel 9.2 föreskriver för sin del att den konventionsstat inom vars territorium den som har begått brottet eller misstänks för detta befinner sig, efter att ha övertygat sig om att omständigheterna motiverar det, skall vidta de åtgärder som enligt den nationella lagstiftningen är lämpliga för att säkerställa personens närvaro för åtal eller utlämning. Om åtgärder skall vidtas för att begränsa en persons frihet är sålunda en fråga som konventionsstaten har prövningsrätt i. Artikel 9.3 föreskriver i punkt a att var och en som är föremål för de åtgärder som avses i 9.2 skall ha rätt att ofördröjligen sätta sig i förbindelse med närmaste behöriga företrädare för den stat i vilken personen är medborga-

re eller för den stat som annars är behörig att tillvarata personens rättigheter eller, om personen är statslös, för den stat inom vars territorium personen har sitt hemvist. Enligt 9.3 punkt b har han eller hon även rätt ta emot besök av en företrädare för den staten och enligt punkt c rätt att bli informerad om sina rättigheter enligt punkt a och b.

Enligt artikel 9.4 utövas de rättigheter till förbindelse, möte och information som avses i 9.3 i enlighet med lagar och andra författningar i den stat inom vars territorium den som har begått brottet eller misstänks för detta befinner sig. En förutsättning är dock att dessa lagar och författningar gör det möjligt att fullt ut uppnå de syften som avses med de enligt artikel 9.3 tillerkända rättigheterna.

I artikel 9.5. säkerställs konventionsstaternas rätt att uppmana Internationella Rödakorskommittén att sätta sig i förbindelse med och besöka den misstänkte när den misstänkte är medborgare i den begärande staten eller en statslös person med hemvist i denna stat och staten på denna grund utövar sin domsrätt.

I artikel 9.6 föreskrivs om informations-skyldigheten för den konventionsstat som vidtar en åtgärd som artikeln reglerar. När en konventionsstat har tagit någon i förvar i enlighet med artikel 9 skall den omedelbart, direkt eller via Förenta Nationernas general-sekreterare, underrätta de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 6.1 och 6.2 om att personen har tagits i förvar och om de omständigheter som motiverar att så har skett. Staten kan, när den finner det lämpligt, meddela detta även till alla andra berörda konventionsstater. En stat som har verkställt en utredning som avses i punkt 1 skall genast underrätta de nämnda konventionsstaterna om utredningsresultatet och ange huruvida den avser att utöva domsrätt.

*Artikel 10.* Konventionens artikel 10 innehåller förpliktelsen "lagför eller utlämna" som är sedvanlig i antiterrorismkonventioner. Enligt artikel 10.1. skall den konventionsstat inom vars territorium den misstänkte befinner sig och som inte utlämnar honom eller henne, vara skyldig att utan onödigt dröjsmål överlämna ärendet till sina behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan. Skyldigheten att

lagföra eller utlämna är utan undantag i de fall där artikel 7 är tillämplig och tillämpas oberoende av om brottet har begåtts inom territoriet för konventionsstaten i fråga. Överlämnandet till de behöriga inomstatliga myndigheterna sker i den ordning som statens lagstiftning förutsätter. Dessa myndigheter skall fatta beslut enligt samma regler som gäller i fråga om varje annat brott av allvarlig karaktär enligt lagstiftningen i den staten.

Artikel 10.2 preciserar att skyldigheten att utlämna enligt principen lagföra eller utlämna i vissa fall kan fullgöras också genom ett villkorligt överförande. Detta gäller fall där en konventionsstat enligt sin nationella lagstiftning har rätt att utlämna eller på annat sätt överföra en av sina medborgare endast på villkor att vederbörande återlämnas till den staten för att avtjäna straffet. En förutsättning är också att den stat som utlämnar eller överför medborgaren och den stat som begär utlämning är överens om detta alternativ och de andra villkor som de anser lämpliga. I så fall skall en sådan villkorlig utlämning eller ett sådant överförande vara tillräcklig för att upphäva den skyldighet som anges i punkt 1.

*Artikel 11.* Artikel 11 i konventionen innehåller sedvanliga bestämmelser om utlämning till följd av brott. Syftet med bestämmelserna är att förenkla utlämningsförfarandet och möjliggöra att den som gjort sig skyldig till ett terroristdåd kan dömas i den stat till vilken brottet har de flesta anknytningspunkter.

Enligt artikel 11.1 skall de brott som anges i artikel 2 anses tillhöra de utlämningsbara brotten i varje utlämningsavtal som redan finns mellan några av konventionsstaterna före denna konventions ikraftträdande. Konventionsstaterna åtar sig dessutom att ta med sådana brott som utlämningsbara brott i varje utlämningsavtal som senare kommer att ingås mellan dem.

Artikel 11.2 gäller de fall där en konventionsstat ställer som villkor för utlämning att ett utlämningsavtal finns. När en sådan konventionsstat tar emot en framställning om utlämning från en annan konventionsstat med vilken den inte har ingått sådant avtal, får den anmodade staten, efter fritt val, betrakta denna konvention som laglig grund för ut-

lämning för de brott som anges i artikel 2. För utlämningen gäller de övriga villkor som föreskrivs i den anmodade statens lagstiftning.

Enligt artikel 11.3 erkänner de konventionsstater, som för utlämning inte ställer som villkor att utlämningsavtal skall föreligga, sinsemellan att brott som anges i artikel 2 är utlämningsbara brott i enlighet med de villkor som uppställs i den anmodade statens lagstiftning.

I artikel 11.4 föreskrivs att de brott som anges i artikel 2 vid utlämning mellan konventionsstater vid behov behandlas som om de begåtts inte endast på gärningsorten utan även inom territoriet för de stater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 6.1 och 6.2.

Artikel 11.5 föreskriver att bestämmelserna i alla fördrag och avtal om utlämning mellan konventionsstater med avseende på brott som anges i artikel 2 skall anses vara ändrade mellan konventionsstaterna i den utsträckning som de är oförenliga med denna konvention.

*Artikel 12.* Artikel 12 i konventionen gäller lämnande av rättslig hjälp mellan konventionsstaterna vid utredning, rättegång och utlämning i samband med brott som anges i artikel 2. Enligt artikel 12.1 förbinder sig konventionsstaterna att lämna varandra största möjliga bistånd i samband med de förfaranden som nyss nämndes, inklusive bistånd med tillhandahållande av bevismaterial som de förfogar över och som är nödvändigt för förfarandet.

Artikel 12.2 föreskriver att konventionsstaterna inte får avslå en begäran om ömsesidig rättslig hjälp med hänvisning till banksekretess. Motsvarande bestämmelse finns i artikel 5 i FN-konventionen om narkotika.

Artikel 12.3 innehåller en bestämmelse enligt vilken den begärande parten inte skall överföra eller använda information eller bevisning som lämnats av den anmodade staten för undersökningar, lagföring eller förfaranden andra än sådana som anges i framställningen utan den anmodade partens förhandsmedgivande.

Artikel 12.4 hänför sig till ansvaret för juridiska personer i artikel 5. Varje konventionsstat får överväga att inrätta mekanismer

för hur den med andra konventionsstater skall meddela sådan information eller bevisning som behövs för att fastställa straffrättsligt, civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt ansvar för juridiska personer enligt artikel 5.

Enligt artikel 12.5 skall konventionsstaterna fullgöra sina skyldigheter i enligt punkterna 1 och 2 i överensstämmelse med de fördrag eller andra uppgörelser om internationell rättslig hjälp eller om informationsutbyte som kan finnas mellan dem. Saknas sådana fördrag eller uppgörelser, skall konventionsstaterna bistå varandra i enlighet med sin nationella lagstiftning.

*Artikel 13.* Enligt artikel 13 i konventionen skall inget av de brott som anges i artikel 2 med avseende på utlämning eller internationell rättslig hjälp betraktas som ett fiskalt brott. Följaktligen får en konventionsstat inte avslå en framställning om utlämning eller om ömsesidig rättslig hjälp endast av det skälet att framställningen avser ett fiskalt brott. En motsvarande bestämmelse finns i artikel 1 i Europarådets tilläggsprotokoll till den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp (FördrS 13 -14/1985).

*Artikel 14.* Artikeln innehåller ett förbud mot att göra undantag för politiska brott. Bestämmelsen stöder konventionens övriga bestämmelser om utlämning och inbördes rättslig hjälp. Enligt artikeln får inget av de brott som anges i artikel 2 med avseende på utlämning eller internationell rättslig hjälp betraktas som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott som inspirerats av politiska motiv. Följaktligen får en framställning om utlämning eller internationell rättslig hjälp som grundar sig på ett sådant brott inte avslås endast av det skälet att framställningen avser ett politiskt brott, ett brott förknippat med ett politiskt brott eller ett brott inspirerat av politiska motiv.

Förbudet är allmänt i den senaste tidens antiterrorismkonventioner. Tolkningen av begreppet politiskt brott har även ändrats i en sådan riktning att terroristbrott inte längre under några som helst omständigheter anses utgöra politiska brott.

*Artikel 15.* Konventionens artikel 15 innehåller en s.k. diskrimineringsklausul. Den står i nära samband till förbudet mot undan-

tag för politiska brott i artikel 14 och gör det möjligt att beakta människorättsliga synpunkter vid prövningen av ett utlämningsärende. Enligt denna artikel kan en konventionsstat vägra utlämna en person p.g.a. brott som anges i artikel 2 eller att lämna rättslig hjälp i samband med ett sådant brott, om det finns grundad anledning att anta att en framställning om utlämning för brott som anges i artikel 2 eller om internationell rättslig hjälp avseende sådana brott har gjorts i syfte att åtala eller straffa en person med anledning av dennas ras, trosbekännelse, nationalitet, etniska ursprung eller politiska uppfattning eller att bifall till framställningen skulle vara till men för den personens ställning av något av dessa skäl. Förbudet mot undantag för politiska brott – eller vilken som helst annan bestämmelse i konventionen – ålägger inte en konventionsstat att i ett sådant här fall utlämna en person p.g.a. brott eller att lämna rättslig hjälp.

*Artikel 16.* Denna konventionsartikel handlar om ett tillfälligt överförande av en frihetsberövad person till en annan konventionsstat. Bestämmelser syftar till att effektivisera det rättsliga samarbetet vid utredning av de terroristbrott som konventionen avser. Enligt artikel 16.1 kan en person, som undergår verkställighet av en påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar inom en konventionsstats territorium, överföras under förutsättning att personen frivilligt och välinformerad ger sitt samtycke och båda staters behöriga myndigheter avtalar om saken. Bestämmelsen gäller situationer där en persons närvaro i en annan konventionsstat begärs för identifiering, vittnesmål eller annan medverkan för att få fram bevisning för utredning av eller åtal för brott enligt konventionen.

Artikel 16.2 innehåller närmare bestämmelser om tillämpningen av artikeln. Artikel 16.2 punkt a föreskriver att den stat till vilken personen överförs skall hålla den överförda personen i fängsligt förvar, såvida inte den stat från vilken personen överfördes begär något annat. Punkt b föreskriver att den stat till vilken personen överförs skall ofördörligen fullgöra sin skyldighet att återlämna personen till fängsligt förvar i den stat från vilken personen överfördes, detta i enlighet med vad de båda staternas behöriga myndig-

heter i förväg kommit överens om. Enligt punkt c förutsätter inte återlämnandet att den stat varifrån personen överfördes inleder ett utlämningsförfarande för att personen skall återlämnas. d-punkten föreskriver att den överförda personen i den stat från vilken han eller hon överfördes tillgodoräknas den tid som tillbringas i fängsligt förvar i den stat till vilken personen överfördes.

Artikel 16.3 innehåller en bestämmelse enligt vilken en person som överförs, oavsett hans eller hennes nationalitet, inom territoriet för den stat till vilken överförandet sker inte får åtalas eller häktas för gärningar som begåtts eller domar som meddelats före personens avresa från territoriet för den stat från vilken han eller hon överfördes. Så kan emellertid ske om den konventionsstat från vilken en person skall överföras ger sitt samtycke till det.

*Artikel 17.* Artikel 17 i konventionen innehåller en allmän bestämmelse enligt vilken den som tas i fängsligt förvar eller gentemot vilken andra åtgärder vidtas eller förfaranden genomförs med stöd av denna konvention skall garanteras en rättvis behandling. Enligt artikel skall en sådan person få alla rättigheter och garantier i enlighet med lagstiftningen i den stat inom vars territorium personen befinner sig, liksom i enlighet med tillämpliga folkrättsliga bestämmelser, däribland principerna om de mänskliga rättigheterna.

*Artikel 18.* Artikel 18 i konventionen gäller samarbete mellan konventionsstaterna för att förhindra terroristbrott enligt artikel 2. Konventionsstaterna skall, enligt artikel 18.1 a, samarbeta för att förebygga förberedelse av sådana brott som anges i artikel 2 inom sina territorier, genom att vidta alla åtgärder som är möjliga, inberäknat anpassning av sin nationella lagstiftning om det behövs. Konventionsstaterna förutsätts även vidta åtgärder bl.a. för att inom sina territorier förhindra sådan illegal verksamhet av personer och organisationer som uppsåtligt uppmuntrar, anstiftar, organiserar eller deltar i förövandet av sådana brott som anges i artikel 2. En bestämmelse som motsvarar punkt a finns även i tidigare antiterrorismkonventioner som utarbetats inom FN. I övrigt handlar bestämmelserna i artikel 18 om att förebygga speciellt finansiering av terrorism. Bestämmelser-

na bottnar i FATF:s rekommendationer mot penningtvätt som nämnts ovan.

Artikel 18.1 punkt b gäller åtgärder med vilka finansiella institutioner och andra yrkeskategorier som deltar i finansiella transaktioner åläggs en skyldighet att använda de mest effektiva medel som står till buds för identifiering av deras återkommande och tillfälliga kunder liksom av kunder i vars intresse konton öppnas och att de särskilt uppmärksammar ovanliga eller misstänkta transaktioner och rapporterar om transaktioner som misstänks härröra från brottslig verksamhet. I detta syfte skall konventionsstaterna överväga att

i) anta bestämmelser som förbjuder öppnande av konton för innehavare eller förmånstagare som är oidentifierade eller inte kan identifieras, och vidta åtgärder för att trygga att sådana institutioner verifierar vilka som är de verkliga ägarna av sådana transaktioner,

ii) vad gäller identifiering av juridiska personer, kräva att de finansiella institutionerna, när så är nödvändigt, vidtar åtgärder för att verifiera kundens rättsliga existens och struktur genom att från offentliga källor, från kunden eller från bådadera införskaffa bevis om bolagsbildning, innefattande uppgifter om kundens namn, bolagsform, adress, ledningspersonal samt bestämmelser om rätten att teckna firma,

iii) anta bestämmelser som ålägger de finansiella institutionerna att ofördröjligen till de behöriga myndigheterna inrapportera alla komplexa, ovanligt stora transaktioner och ovanliga transaktionsmönster som saknar synligt ekonomiskt eller uppenbart lagligt syfte, utan fruktan för att åta sig straffrättsligt eller civilrättsligt ansvar för överträdelse av någon inskränkning beträffande röjande av information om de rapporterar sina misstankar i god tro,

iv) kräva att finansiella institutioner under minst fem år behåller alla nödvändiga uppgifter om transaktioner, såväl inom landet som internationellt.

Artikel 18.2 punkt a föreskriver att konventionsstaterna vidare skall samarbeta för att förebygga brott som anges i artikel 2 genom att överväga åtgärder för övervakning, innefattande exempelvis krav på licensiering för

alla agenter som ägnar sig åt penningöverföring. Enligt artikel 18.2 b skall även praktiska åtgärder övervägas för att upptäcka eller övervaka fysisk gränsöverskridande överföring av kontanter och överlåtbara instrument. Detta förutsätter att strikta garantier finns för att trygga en riktig användning av uppgifter och utan att på något sätt hindra kapitalets fria rörlighet.

Artikel 18.3 innehåller bestämmelser enligt vilka konventionsstaterna skall samarbeta för att förebygga brott som anges i artikel 2 genom att utbyta exakt och verifierad information i enlighet med sin nationella lagstiftning. Konventionsstaterna skall även samordna administrativa åtgärder och andra åtgärder som vidtas i förekommande fall för att förebygga att brott som anges i artikel 2 begås. I detta sammanhang nämns särskilt åtgärder för att upprätta och bevara kommunikationskanaler mellan behöriga organ och myndigheter för att underlätta ett säkert och snabbt informationsutbyte om alla aspekter av de brott som anges i artikel 2. Likaså nämns samarbete med att utföra undersökningar om brott som anges i artikel 2 om identitet, uppehållsort och verksamhet för personer som är skäligen misstänkta för delaktighet i sådan brottslighet och rörelser av tillgångar hänförliga till förövandet av sådana brott.

Enligt artikel 18.4 får parterna utbyta information genom Internationella kriminalpolisorganisationen (Interpol).

*Artikel 19.* Artikeln innehåller en skyldighet att informera. Den konventionsstat där en misstänkt åtalas skall i enlighet med sin nationella lagstiftning eller sina tillämpliga förfaranden meddela slutresultatet av förfarandet till Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall vidarebefordra informationen till de övriga konventionsstaterna.

*Artikel 20.* Artikel 20 innehåller en allmän princip om att konventionsstaterna skall fullgöra sina förpliktelser enligt denna konvention på ett sätt som är förenligt med principerna om staters suveräna likställighet och territoriella integritet samt med principen om nonintervention.

*Artikel 21.* Denna konventionsartikel innehåller en skyddsklausul. Ingen bestämmelse i konventionen skall inverka på andra rättigheter, skyldigheter och ansvar för stater och en-

skilda enligt folkrätten, särskilt ändamålen och grundsatserna i Förenta Nationernas stadga, internationell humanitär rätt och andra relevanta konventioner.

*Artikel 22.* Enligt artikel 22 i konventionen berättigar ingen bestämmelse i denna konvention en konventionsstat att inom en annan konventionsstats territorium utöva domsrätt eller fullgöra uppgifter som är uteslutande förbehållna myndigheterna i den andra konventionsstaten enligt dess nationella lagstiftning.

*Artikel 23.* I artikel 23 finns bestämmelser om ändring av konventionens bilaga. Till förteckningen i bilagan kan enligt artikel 23.1 fogas nya konventioner under förutsättning att de är öppna för alla stater, har trätt i kraft och att minst 22 stater som är parter i denna konvention även är parter i den konvention som skall läggas till bilagan.

Artikel 23.2 föreskriver att varje konventionsstat får föreslå en ändring av bilagan när denna konvention har trätt i kraft. Ändringsförslag skall meddelas depositarien skriftligen. Depositarien skall meddela alla konventionsstater förslag som uppfyller kraven i punkt 1 i denna artikel och begära deras yttrande om huruvida en föreslagen ändring skall antas.

Enligt artikel 23.3 skall den föreslagna ändringen anses vara antagen, såvida inte en tredjedel av konventionsstaterna reser skriftliga invändningar senast 180 dagar efter delgivningen av ändringsförslaget.

Enligt artikel 23.4 förutsätter ikraftträdandet av en ändring i bilagan att tjugotvå stater ratificerar eller godkänner ändringen. Ändringen träder i kraft mellan dessa konventionsparter 30 dagar efter deponeringen av det tjuogoandra ratifikations- eller godkännandeinstrumentet av ändringen i fråga. För varje konventionsstat som ratificerar eller godkänner ändringen efter deponeringen av det tjuogoandra instrumentet skall ändringen träda i kraft den trettionde dagen efter en sådan konventionsstats deponering av sitt ratifikations- eller godkännandeinstrument.

*Artikel 24.* Artikel 24 i konventioner gäller skiljemannaförfarande. Varje tvist mellan konventionsstaterna om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention som inte kan lösas genom förhandlingar inom skälig

tid, skall på begäran av någon av dem hänskjutas till skiljeförfarande. Om parterna inom sex månader efter det att begäran om skiljeförfarande framställts inte kan enas om utformningen av detta, kan endera parten hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom ansökan i enlighet med domstolens stadga.

Artikel 24.2 tillåter reservationer om skiljeförfarandet. En stat får vid undertecknande, ratifikation, godtagande eller godkännande av denna konvention eller vid anslutning till den förklara att den inte anser sig vara bunden av punkt 1. De övriga konventionsstaterna blir inte bundna av punkt 1 gentemot en konventionsstat som har gjort ett sådant förbehåll.

Enligt artikel 24.3 får en stat som har gjort ett förbehåll enligt punkt 2 när som helst återta förbehållet genom en underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare. FN:s generalsekreterare är konventionens depositarie.

Finland har erkänt Internationella domstolens jurisdiktion i förhållande till varje stat som åtar sig samma förpliktelse (FördrS 29/1958). Det finns bestämmelser om hanteringen av tvister mellan stater om tolkningen eller tillämpningen av en konvention i flera bi- eller multilaterala överenskommelser som binder Finland. Finland har i allmänhet stött att en klausul om obligatorisk lösning av tvister inbegrips i både bilaterala och multilaterala överenskommelser. Finland har inte för avsikt att göra ett förbehåll enligt artikel 24.2.

*Artikel 25.* Artikel 25 innehåller bestämmelser om konventionens undertecknande, liksom om dess ratificering och godkännande samt anslutning till den.

*Artikel 26.* Artikel 26 innehåller sedvanliga bestämmelser om konventionens ikraftträdande.

*Artikel 27.* Artikel 27 föreskriver om uppsägning av konventionen. En konventionsstat får när som helst säga upp denna konvention genom skriftlig underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då Förenta Nationernas generalsekreterare mottog underrättelsen.

*Artikel 28.* Enligt artikel 28 deponeras kon-

ventionen hos Förenta Nationernas generalsekreterare. Artikel 28 föreskriver även att originalet till denna konvention i sina arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska språkversioner är lika giltiga.

*Bilagan.* Konventionen innehåller en bilaga som hänför sig till artikel 2.1 punkt a. Bilagan är en förteckning över konventioner mot terrorism som utarbetats inom FN och dess specialorganisationer. Artikel 2.1 punkt a fastställer, att finansieringen av de brott som definieras i någon av dessa konventioner och hör till konventionens tillämpningsområde, är straffbart. Hänvisningen täcker också försök och medhjälp till de gärningar som definieras i de uppräknade konventionerna, i enlighet med vad som bestäms i var och en konvention. Den procedur som skall följas när bilagan ändras har reglerats i artikel 23.

I det följande finns en kort beskrivning av de brottsdefinitioner som bilagans konventioner innehåller. Begränsningarna i tillämpningsområdet för dessa konventioner innehåller bl.a. internationella element av den typ som finns i artikel 3 i den här behandlade konventionen. Således skall konventionen inte tillämpas på rent inomstatliga brottsliga gärningar. Flera av de uppräknade konventionerna innehåller därtill begränsningar som gäller statliga och militära fartyg samt militärens verksamhet. Kriminaliseringsskyldigheten i konventionen om fysiskt skydd av kärnämne gäller handlingar som riktar sig mot kärnämnen som är avsedda för fredliga ändamål. Det finns inte skäl att närmare gå in på begränsningarna av tillämpningsområdet här p.g.a. artikel 2.1 punkt b. I artikel 2.1 b finns en allmän brottsdefinition som utvidgar definitionen av begreppet straffbar finansiering av terrorism att omfatta även sådana slutåtgärder som faller utanför tillämpningsområdena för de konventioner som räknas upp i bilagan.

*Konventionen om förhindrande av olovligt besittningstagande av luftfartyg (FördrS 62 – 63/1971)*

Konventionen antogs i Haag den 16 december 1970. Enligt artikel 1 begär var och en som utan laglig rätt genom våld eller hot om våld tar ett luftfartyg i sin besittning eller

utövar kontroll över detsamma ett brott. Försök till eller delaktighet i ett sådan brott betraktas också som brott.

*Konventionen om förebyggande av olagliga handlingar mot säkerheten inom den civila luftfarten (FördrS 56/1973)*

Konventionen antogs i Montreal den 23 september 1971. Brottsdefinitionen i artikel 1 lyder:

Den som olagligt och uppsåtligt

a) företar en våldshandling mot någon ombord på luftfartyg under flygning, om handlingen är ägnad att äventyra luftfartygets säkerhet;

b) förstör luftfartyg i trafik eller tillskyndar det skada som gör det oanvändbart för flygning eller är ägnad att äventyra dess flygsäkerhet;

c) ombord på luftfartyg i trafik, med vilka medel som helst anbringar eller låter anbringa anordning eller ämne, som är ägnat att förstöra luftfartyget eller tillskynda det sådan skada som gör det oanvändbart för flygning eller är ägnad att äventyra dess flygsäkerhet;

d) förstör eller skadar anläggning för flygnavigering eller stöd dess verksamhet, om någon av dessa handlingar är ägnad att äventyra säkerheten för luftfartyg under flygning;

e) lämnar uppgift som han vet att är falsk och därigenom äventyrar säkerheten för luftfartyg under flygning; begår ett brott.

Försök till eller delaktighet i ett sådan handling räknas även som brott.

*Konventionen om förebyggande och bestraffning av brott mot personer, som åtnjuter internationellt skydd, bland dem diplomatiska representanter (FördrS 62 – 63/1978)*

Konventionen antogs i New York den 14 december 1973. Enligt dess 2 artikel skall varje fördragsslutande stat föreskriva att följande uppsåtliga handlingar är brott:

a) mord, människorov eller annat angrepp mot sådan persons kroppsliga integritet eller personliga frihet, som åtnjuter internationellt skydd, liksom

b) våldsamt angrepp mot sådan persons tjänstelokaliteter, privata bostad eller fort-skaffningsmedel, som åtnjuter internationellt

skydd, om angreppet är ägnat att äventyra vederbörandes kroppsliga integritet eller personliga frihet.

Hot om, försök till och delaktighet i ett sådant angrepp räknas även som brott.

*Den internationella konventionen mot tagande av gisslan (FördrS 38/1983)*

Konventionen antogs i New York den 17 december 1979. Artikel 1 föreskriver att den som griper eller spärrar in och hotar att döda, skada eller fortsätta att hålla en annan inspär rad i syfte att tvinga en tredje part att utföra eller avstå från att utföra en handling som ett uttryckligt eller underförstått villkor för att gisslan skall släppas gör sig skyldig till tagande av gisslan. En stat, en internationell mellanstatlig organisation, en fysisk eller en juridisk person eller grupp av personer kan vara den omtalade tredje parten. försök till tagande av gisslan. Liksom delaktighet i tagande av gisslan eller försök till det är också brott enligt konventionen.

*Konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (FördrS 72/1989)*

Konventionen antogs i Wien den 2 mars 1980. Artikel 7 fastställer straffbara handlingar enligt konventionen. De är uppsåtligt förövande av

a) en handling utan lagenligt tillstånd vilken innebär mottagande, innehav, användning, överföring, förändring, uppgivande eller spridning av kärnämne och som vållar eller är ägnad att vålla död eller allvarlig skada på person eller avsevärd skada på egendom;

b) stöld eller rån av kärnämne;

c) förskingring eller bedrägligt förvärv av kärnämne;

d) en handling som innebär att man avkräver någon kärnämne genom hot eller genom våld eller genom annan form av olaga påtryckning;

e) hot

i) att använda kärnämne för att orsaka död eller allvarlig skada på person eller avsevärd egendomsskada, eller

ii) att begå brott som avses i punkt b i avsikt att tvinga en fysisk eller juridisk person,

en internationell organisation eller en stat att utföra eller avstå från att utföra en handling.

Enligt punkt f) är försök till gärningar i punkterna a), b) eller c) en straffbar gärning. Även delaktighet i brott i punkterna a) – f) är straffbart.

*Protokollet för bekämpande av våldsbrott på flygplatser som används för civil luftfart i internationell trafik (FördrS 43/1998)*

Detta tilläggsprotokoll till konventionen om förebyggande av olagliga handlingar mot säkerheten inom den civila luftfarten antogs i Montreal den 24 februari 1988. Enligt protokollets artikel II gör sig en person skyldig till brott när han eller hon rättsstridigt och uppsåtligen med användning av något föremål, ämne eller vapen

a) på en flygplats som används för civil luftfart i internationell trafik mot någon person företar en våldshandling som förorsakar eller är ägnad att förorsaka allvarlig skada eller dödsfall, eller

b) förstör eller allvarligt skadar anordningar som hör till en flygplats som används för civil luftfart i internationell trafik eller ett luftfartyg som inte är i trafik men som är uppställt på flygplatsen, eller som omintetgör de servicefunktioner som finns på flygplatsen om gärningen äventyrar eller är ägnad att äventyra säkerheten vid flygplatsen. Försök till och delaktighet i en sådan gärning betraktas som brott.

*Konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet (FördrS 11/1999)*

Konventionen antogs i Rom den 10 mars 1988. Enligt 3 artikel begås en brottslig handling av den som rättsstridigt och uppsåtligen

a) genom våld eller hot om våld eller genom hot av annat slag tar ett fartyg i besittning eller utövar kontroll över det; eller

b) utför en våldshandling mot någon ombord på ett fartyg, om gärningen är ägnad att äventyra fartygets säkerhet; eller

c) förstör ett fartyg eller tillfogar ett fartyg eller dess last skada som är ägnad att äventy-

ra fartygets säkerhet; eller

d) på ett fartyg placerar eller låter placera, oavsett på vilket sätt, en anordning eller ett ämne som kan förstöra fartyget eller tillfoga fartyget eller dess last skada som äventyrar eller är ägnad att äventyra fartygets säkerhet; eller

e) förstör eller allvarligt skadar anläggning för sjöfartsnavigering eller allvarligt stör användningen av en sådan anläggning, om gärningen är ägnad att äventyra ett fartygs säkerhet; eller

f) meddelar uppgift som han vet att är falsk och därigenom äventyrar ett fartygs säkerhet; eller

g) skadar eller dödar någon i samband med brott eller försök till brott som anges i a – f.

En person gör sig skyldig till ett brott även när han eller hon försöker begå något av den ovan nämnda brotten eller anstiftar någon till att begå något av de ovan nämnda brotten eller på något annat sätt medverkar till ett sådant brott. Likaså anses ett hot om att begå något av de brott som anges i b), c) eller e) punkten som ett brott om hotet är ägnad att äventyra ifrågavarande fartygs säkerhet. Ett hot räknas som ett brott oavsett om till det hänför sig ett villkor enligt nationell lagstiftning att hotet syftar till att förmå en fysisk eller juridisk person att utföra eller avstå från en handling.

*Protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln (FördrS 44/2000)*

Det kompletterande protokollet till konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet antogs i Rom den 10 mars 1988. Enligt protokollets 2 artikel begår en person en brottslig handling när personen uppsåtligen och rättsstridigt

a) genom våld eller hot om våld eller genom hot av annat slag tar en fast plattform i besittning eller utövar kontroll över den, eller

b) utför en våldshandling mot någon ombord på en fast plattform, om gärningen är ägnad att äventyra plattformens säkerhet; eller

c) förstör en fast plattform eller tillfogar den skada som är ägnad att äventyra dess sä-



kerhet; eller

d) på en fast plattform placerar eller låter placera, oavsett på vilket sätt, en anordning eller ett ämne som är ägnat att förstöra plattformen eller äventyra dess säkerhet, eller

e) skadar eller dödar någon i samband med brott eller försök till brott som anges i a – d.

En brottslig handling begår även den som försöker begå något av de brott som anges ovan eller anstiftar någon till att begå ett sådant brott eller på annat sätt medverkar till ett sådant brott. Likaså betraktas ett hot om att begå något av de brott som anges ovan i b, c eller e punkten som ett brott om hotet är ägnat att äventyra den fasta plattformens säkerhet. Detta gäller oavsett om till det hänför sig ett villkor enligt nationell lagstiftning att hotet syftar till att förmå en fysisk eller juridisk person att utföra eller avstå från en handling

*Internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister (RP 231/2001rd)*

Konventionen antogs i New York den 15 december 1997. Enligt artikel 2.1 gör en person sig skyldig till ett brott enligt konventionen när en personen rättsstridigt och uppsåtligt levererar eller placerar ett sprängämne eller en annan livsfarlig anordning i en allmän plats, en statlig eller offentlig anläggning, ett allmänt transportsystem eller en infrastrukturanläggning. Dessutom skall uppsåtet med handlingen vara att orsaka dödsfall eller allvarlig kroppsskada eller omfattande förstörelse som leder till eller är ägnad att leda till betydande ekonomisk skada.

Även försök att begå sådant brott är ett brott enligt konventionen. Ansvaret för ett brott utsträcks även till den som medverkar till brottet och till den som värvar eller instruerar andra för att dessa skall begå ett sådant brott. Även den, som på annat sätt bidrar till att en grupp personer som handlar med ett gemensamt syfte begår eller försöker begå brottet i fråga, skall straffas. Denna medverkan skall vara uppsåtlig och ske antingen i syfte att främja gruppens allmänna brottsliga verksamhet eller syfte eller i vetskap om gruppens avsikt att begå brottet i fråga.

## 2. Motivering till lagförslagen

### 2.1. Lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism

1 §. I paragrafen ingår en bestämmelse enligt vilken de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem. Finland har inte för avsikt att göra vare sig någon reservation enligt artikel 20.2 eller någon annan reservation.

2 §. I paragrafen ingår en bestämmelse enligt vilken justitieministeriet beslutar om temporär överföring enligt artikel 16 och får göra framställningar enligt artikel 16 till en annan konventionsstat. Meningen är att frågan skall behandlas vid justitieministeriets internationella enhet som också handlägger justitieministeriets övriga uppgifter som centralmyndighet i frågor som gäller internationellt straffrättsligt samarbete.

3 §. I paragrafen ingår en bestämmelse enligt vilken närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen kan utfärdas genom förordning av republikens president.

4 §. I paragrafen ingår den sedvanliga bestämmelsen om ikraftträdande enligt vilken ikraftträdandet bestäms genom förordning av republikens president.

### 2.2. Lag om ändring av 34 kap. strafflagen

9 b §. Finansiering av terrorism. Enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen i 8 § grundlagen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. Legalitetsprincipen ställer krav även på användningen av s.k. straffbestämmelser in blanco. Den föreslagna bestämmelsen i 34 kap. 9 b § strafflagen motsvarar den straffrättsliga legalitetsprincipens krav. I stället för att hänvisa till de konventioner som räknas upp i bilagan till konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism hänvisar den föreslagna strafflagsbestämmelsen där det är möjligt till de bestämmelser i

strafflagen som motsvarar kriminaliserings-skyldigheterna i de konventioner som finns i bilagan till konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism. På detta sätt strävar man efter att undvika den hänvisningsteknik som är betecknande för straffbestämmelser in blanko.

De gärningar som nämns i paragrafens 1 mom. är straffbara handlingar med stöd av internationella överenskommelser som binder Finland och som finns i bilagan till konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism. Paragrafens 1 mom. uppfyller sålunda kriminaliseringsskyldigheten i artikel 2.1 punkt a i konventionen. Enligt momentet är finansieringen av de handlingar som nämns straffbart utan den tilläggsförutsättning för straffbarhet som finns i artikel 2.1 punkt b i konventionen. I momentets första punkt hänvisas direkt till strafflagens paragrafer utan att deras tillämpningsområde begränsas med en ytterligare hänvisning till de överenskommelser som förtecknas i bilagan till konventionen. De strafflagsbestämmelser som hänvisningen görs till är till sina tillämpningsområden till vissa delar vidare än den kriminaliseringsskyldighet som finns i de överenskommelser som nämns i bilagan till konventionen. Till denna del går kriminaliseringen i paragrafens 1 mom. 1 punkt något längre i fråga om finansiering av terrorism än vad konventionens kriminaliseringsskyldighet förutsätter.

Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkt är finansiering av följande handlingar straffbart: tagande av gisslan, sabotage, trafiksabotage, grovt sabotage, kapning av fartyg samt förberedelse till allmänfarliga brott. Bestämmelser om tagande av gisslan finns i 25 kap. 4 § strafflagen. Bestämmelsen om tagande av gisslan fogades till strafflagen i samband med den internationella konventionen mot tagande av gisslan (FördrS 38/1983; RP 55/1982 rd). Att bestämmelserna om trafik-sabotage (34 kap. 2 § ) samt grovt sabotage (34 kap. 3 § ) inbegrips i 1 punkten bottnar i konventionen om förebyggande av olagliga handlingar mot säkerheten inom den civila luftfarten (FördrS 56/1973), tilläggsprotokollet för bekämpande av våldsbrott på flygplatser som används för civil luftfart i internationell trafik (FördrS 43/1998), konventionen

för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet (FördrS 11/1999) samt protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln (FördrS 44/2000). För bestämmelserna om sabotage (34 kap. 1 § ) samt grovt sabotage (34 kap. 3 § ) gäller ytterligare internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister (RP 231/2001 rd). Att bestämmelsen om kapning av fartyg (34 kap. 11 § ) inkluderas i den föreslagna 1 punkten beror på konventionen om förhindrande av olovligt besittningstagande av luftfartyg (FördrS 62/1971) samt på de ovan nämnda konventionerna om sjöfartens säkerhet och fasta plattformar. Bestämmelsen om kapning av fartyg bottnar i de lagstiftningsåtgärder som ikraftsättandet av konventionerna har förutsatt (RP 71/1971 rd; RP 94/1993 rd, s.130; RP 106/1998 rd; RP 152/1999 rd).

Att finansiering av förberedelse till allmänfarliga brott. (34 kap. 9 § ) kriminaliseras förutsätts av konventionen om förebyggande av olagliga handlingar mot säkerheten inom den civila luftfarten, protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln samt internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister.

I 1 mom. 2 punkten i paragrafen beläggs finansieringen av terroråd som hänför sig till kärnämnen med straff. Att denna punkt inkluderas i en bestämmelse som förbjuder finansiering av terrorism är en följd av konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (FördrS 72/1989). Föremålet för finansieringen kan vara ett kärnladdningsbrott, som straffbelagts i 34 kap. 6 § strafflagen, äventyrande av andras hälsa med användande av ett kärnämne enligt 34 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten strafflagen, grovt äventyrande av andras hälsa enligt 34 kap. 5 § strafflagen och olovlig användning av kärnenergi eller brott mot stadgandena i kärnenergilagen enligt 72 § kärnenergilagen. Straffbart är även finansieringen av något annat brott som riktar sig mot ett kärnämne. Den handling som finansieras skall vara ett brott mot säkerhetsarrangemangen för kärnämnen som avses i artikel 7 i konventionen. Sådana brott är t.ex. stöld eller rån av ett kärnämne eller hot om att använda ett kärnämne för att orsaka död eller

en allvarlig kroppsskada eller en betydande egendomsskada. För att avgränsa området för det straffbara handlandet måste man för denna punkts del hänvisa till konventionen. Meningen är att straffbestämmelserna i kärnenergilagerna skall flyttas till strafflagen i samband med revideringen av 44 kap. (RP 17/2001 rd).

Paragrafens 1 mom. 3 punkt reglerar brott mot liv och hälsa eller personlig frihet när handlingen riktar sig mot personer som har internationellt skydd. Denna punkt bottnar i konventionen om förebyggande och bestraffning av brott mot personer, som åtnjuter internationellt skydd, bland dem diplomatiska representanter (FördrS 63/1978). De personer som enligt artikel 1 i konventionen får internationellt skydd är a) statsöverhuvud, inbegripet medlem av ett kollegialt organ som fullgör ett statsöverhuvuds åligganden, regeringschefer (statsministrar) och utrikesministrar, när de befinner sig i en främmande stat, samt de familjemedlemmar som följer dem samt b) varje representant för eller tjänsteman från en stat eller en mellanstatlig organisation som enligt internationell rätt är berättigad till särskilt skydd samt deras familjemedlemmar. Även för denna punkts del följer hänvisningen till konventionen av avgränsningen av området för det straffbara handlandet i enlighet med skyldigheterna i konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism.

Enligt den föreslagna paragrafen är det straffbart att direkt eller indirekt tillhandahålla eller samla in tillgångar när finansärens avsikt är att tillgångarna helt eller delvis används eller skall användas för att utföra ett brott som nämns i momentet. Det är även straffbart att tillhandahålla eller samla in tillgångar med vetskap om att de används eller kommer att användas till att finansiera ett brott som nämns i momentet. Det är sålunda inte straffbart att överlåta tillgångar till en humanitär insamling för finansiering av utveckling på ett område där man misstänker att en terroristorganisation har verksamhet. Finansiering av terrorism förutsätter att man har vetskap om att tillgångarna är avsedda för att utföra ett eller flera terroråd. För att finansiering skall betraktas som brott krävs det dock inte att tillgångarna faktiskt har an-

vänts för ett sådant dåd.

Straffbart indirekt tillhandahållande eller insamlande av tillgångar kan exempelvis vara att överlåta tillgångar till en annan med vetskap om att denna i sin tur kommer att överlåta dem till en tredje part, som har för avsikt att utföra en sådan handling som nämns i 9 b §. Gärningens straffbarhet förutsätter inte heller att tillgångarna i verkligheten används till att utföra ett brott som anges i 9 b §. Detta understryker att finansiering av terrorism till sin typ är en förberedande, men självständig handling som är klandervärd. Till denna del motsvarar förslaget artikel 2.3 i konventionen.

Med tillhandahållande av tillgångar avses t.ex. att överlåta sina egna pengar till en person eller ett samfund som utför terroråd. Däremot innebär insamling av tillgångar ett direkt skaffande av medel t.ex. genom att ordna en insamling. Att ställa tillgångarna till förfogande för personer som utför terroråd är därtill straffbart som regleringsbrott enligt 46 kap. 1 § strafflagen.

I förslaget ingår inte en definition av tillgångar. Uttrycket "tillgångar" är till den grad vedertaget i vårt moderna samhälle att en definition är onödig. Utgångspunkten är, som i artikel 1 i konventionen, att uttrycket avser all slags egendom som har ett ekonomiskt värde. Egendomen kan vara materiell eller immateriell, lös eller fast.

Straffskalan för finansiering av terrorism är fängelse i minst fyra månader och högst åtta år. En vid straffskala är nödvändig därför att den gärning som motsvarar rekvisiten kan utföras på väldigt många olika sätt och ligga mycket olika på skalan över klandervärdheten. Även det rambeslut som fattats inom Europeiska unionen om bekämpande av terrorism påverkar det föreslagna maximistraffet. På skalans undre kant ligger gärningar som i sin mest typiska form handlar om att ge egna tillgångar till kretsar som utför terroråd i litet format, men uppsåtligt. Om finansieringen av terrorism som helhet betraktat till sin beskaffenhet är grov och så omfattande att den övre delen av straffskalan blir tillämplig, närmar vi oss en situation där finansiering av terrorism närmar sig delaktighet i brottet. I dessa fall kan finansieringen som helhet betraktad anses vara en så väsentlig del av

verkställigheten av själva terrordådet att finansierarens förhållande till brottet närmar sig medverkan som gärningsman. Vid straffmätningen för finansiering av terrorism skall även straffet för den gärning som finansierats beaktas, liksom att straffet för finansiering av terrorism står i proportion till det straff som eventuellt följer på den finansierade gärningen. En riktlinje som kan användas vid straffmätningen är medhjälp enligt 5 kap. 3 § strafflagen, enligt vilken medhjälp är en grund för nedsättning av straffet och utgångspunkten vid bestraffningen av medhjälp är straffskalan för huvudgärningen.

Kriminaliseringen av finansiering av terrorism innehåller inte en grov eller en lindrig form av gärningen. Däremot föreslås alltså att straffskalan är vid. Vid lindriga former av finansieringsbrottet kan en tillämpning av möjligheterna i 3 kap. 5 § strafflagen bli aktuell, dvs. att döma ett straff som understiger straffskalan eller lämna gärningen obestraftad.

Enligt paragrafens 2 mom. är direkt eller indirekt tillhandahållande eller insamling av tillgångar straffbart när gärningsmannens avsikt är att finansiera eller när gärningsmannen är medveten om att tillgångarna används till att finansiera mord, dråp, dråp under för mildrande omständigheter, grov misshandel, äventyrande av andras hälsa eller grovt äventyrande av andras hälsa, vars syfte är att tvinga regeringen i en stat eller en internationell organisation att vidta en viss åtgärd eller avstå från att vidta en viss åtgärd eller att framkalla rädsla hos en befolkning. De i momentet beskrivna handlingarna motsvarar de handlingar vilkas syfte är att orsaka död eller en allvarlig kroppsskada, som nämns i konventionen. Terrorgärningen kan rikta sig mot hela befolkningen eller en liten del av den, t.ex. genom att rikta ett bombattentat mot en etnisk minoritets lokaler. De gärningar vilkas finansiering avses i detta moment hör inte till tillämpningsområdet för de överenskommelser om antiterrorism som nämns i bilagan till konventionen och de har inte definierats i dessa överenskommelser. Gärningarnas terroristiska beskaffenhet framgår av den tilläggsförutsättning som 2 mom. ställer för straffbarhet. Momentet motsvarar till sitt innehåll kriminaliseringsskyldigheten i arti-

kel 2.1 punkt b i konventionen.

Enligt paragrafens 3 mom. är försök till finansiering av terrorism straffbart. Till denna del motsvarar förslaget artikel 2.4 i konventionen.

De tillgångar som använts till finansiering av terrorism skall kunna dömas förverkade till staten. I början av år 2002 trädde ett nytt 10 kap. strafflagen (875/2001) i kraft. Kapitel gällande konfiskation. Det föreskriver om förverkande till staten av den vinning brottet medfört, hjälpmedlet vid brottet, föremål och egendom som producerats genom brottet och brottets objekt (föremålet för brottet).

13 §. Juridiska personers straffansvar. Enligt 5 artikel i konventionen skall en konventionsstat vidta nödvändiga åtgärder som är förenliga med dess nationella rättssprinciper för att en juridisk person som finns på dess område eller har grundats enligt dess lagstiftning kan ställas till ansvar när någon som svarar för ledningen eller kontrollen av den juridiska personen gör sig skyldig till ett brott som anges i artikel 2. Av detta skäl föreslås att till 34 kap. strafflagen fogas en ny 13 § som föreskriver om det straffrättsliga ansvaret för juridiska personer. För att en juridisk person skall bära straffansvar för ett visst brott skall det uttryckligen föreskrivas i lag. Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. kan ett samfund, en stiftelse eller någon annan juridisk person i vars verksamhet ett brott har begåtts på åklagarens yrkande dömas till samfundsbot om en sådan påföljd är föreskriven för brottet.

### 3. Ikraftträdande

Enligt artikel 26 i konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism träder konventionen i kraft den trettionde dagen efter den dag då det tjugooandra ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerades hos Förenta Nationernas generalsekreterare. Konventionen har nu ratificerats av tjugofyra stater och den träder i kraft internationellt den 10 april 2002.

För varje stat som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till konventionen efter det att det tjugooandra ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet har deponerats träder konventionen i kraft den trettionde dagen efter den dag

då staten i fråga deponerade sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

Avsikten är att genom förordning av republikens president bestämma om ikraftträdandet av lagarna. Lagarna är avsedda att träda i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

#### 4. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen krävs riksdagens godkännande bl.a. för sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt tolkningspraxis i riksdagens grundlagsutskott omfattar den godkännandebefogenhet som riksdagen enligt grundlagen har alla bestämmelser i anknytning till en internationell förpliktelse som i materiellt hänseende hör till området för lag oavsett om bestämmelsen står i konflikt eller är förenlig med en bestämmelse som utfärdats genom finsk lag (GrUU 38/2001 rd, GrUU 31/2001 rd och GrUU 45/2000 rd).

I belysning av praxis i riksdagens grundlagsutskott finns det flera bestämmelser i konventionsutkastet som hör till området för lagstiftningen.

Enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen i 8 § grundlagen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. Detta betyder att de handlingar som skall straffas som brott måste anges i lag (GrUU 4/1998 rd). Artiklarna 2 och 4 i konventionen, vilka innehåller kriminaliseringsskyldigheter, hör därför till området för lagstiftningen. Eftersom artikel 3 inskränker bl.a. dessa kriminaliseringsskyldigheter hör även den till området för lagstiftningen. Artikel 6 innehåller ett förbud mot att vid tillämpningen av konventionen godkänna de rättfärdigande grunder som anges i artikeln och hör också till området för lagstiftningen.

Grundlagsutskottet har ansett att legalitetsprincipen också innebär att tillämpningsområdet för finsk straffrätt skall regleras genom lag (GrUU 4/1998 rd). Därför hör artikel 7

om tillämpningsområdet för en konventionsstats strafflagstiftning till området för lagstiftningen.

I artikel 5 i konventionen åläggs en konventionsstat att i överensstämmelse med sina nationella rättsliga principer vidta de åtgärder som fordras för att möjliggöra att också en juridisk person kan ställas till ansvar för de gärningar som avses i konventionen. Artikel 8.1 och 8.2 handlar om att identifiera, spåra, spärra och beslagta tillgångar som använts för brottet samt att förklara dem förverkade. Enligt 15 § grundlagen är vars och ens egendom tryggad. Sålunda skall beslagtagande och konfiskering av egendom regleras genom lag. Även allmänt taget är konventionsbestämmelser av den typ som artiklarna 5 och 8, vilka handlar om tvångsmedel för att röja brott samt påföljder av brott, sådana att de inverkar på den enskilda individens rättsliga ställning. Enligt rådande uppfattning i Finland skall frågor av det här slaget regleras på lagnivå. Artiklarna 5 och 8 hör sålunda till området för lagstiftningen.

I artikel 9.1 och 9.2 i konventionen förbinder sig en konventionsstat att i enlighet med sin egen rättsordning å ena sidan genomföra behövlig utredning och undersökning, å andra sidan säkerställa en persons närvaro för åtal eller utlämning. På motsvarande sätt berättigas en konventionsstat i artikel 16.2 att hålla kvar en person i fängsligt förvar som enligt artikel 16.1 har överförts till den från en annan konventionsstat. Vidare begränsar artikel 16.3 möjligheterna att åtala en person som överförts till en annan konventionsstat, häkta denna person eller på annat sätt beröva hans eller hennes frihet. I artikel 9.1 och 16.3 är det fråga om förutsättningarna för utövande av offentlig makt. Enligt rådande uppfattning i Finland är det en fråga som skall regleras genom lag. De övriga bestämmelserna som nämnts berör 7 § 3 mom. grundlagen om frihetsberövande, som inte får ske godtyckligt eller utan laglig grund. Konventionens artiklar 9.1 och 9.2 samt 16.2 hör till området för lagstiftningen.

Artikel 9.3 gäller den brottsmisstänktes rättigheter. En liknande, visserligen mera allmän bestämmelse om personer som tagits i förvar ingår också i artikel 17. Enligt grundlagens 7 § 3 mom. sista meningen skall rät-

tigheterna för den som har berövats sin frihet tryggas genom lag. Också i sådana fall där den misstänkte inte har berövats sin frihet är det fråga om reglering som påverkar individens ställning och som enligt rådande uppfattning i Finland skall genomföras på lagnivå. Dessa konventionsbestämmelser hör alltså till området för lagstiftningen.

Artiklarna 10 och 11 innehåller bestämmelser där konventionsstaterna åläggs att se till antingen att gärningen underkastas åtalsprövning i den egna staten eller att den brottsmisstänkte överlämnas till en annan konventionsstat för utredning av det straffrättsliga ansvaret. Artiklarna 13 – 15 påverkar för sin del bl.a. utlämningsskyldighetens räckvidd. Den som enligt artikel 16.1 avtjänar ett straff eller annars är i fängsligt förvar kan överföras till en annan konventionsstat för att avge vittnesmål eller göra en identifiering eller på annat sätt medverka till att få fram bevisning under förutsättning att personen samtycker till överföringen och de båda staternas behöriga myndigheter kommer överens om villkoren för överföringen.

Skyldigheten enligt artikel 10 till åtalsprövning av den brottsmisstänktes gärning gäller utövande av sådan offentlig makt som skall regleras genom lag i Finland. Utlämning av en gärningsman regleras för sin del av 9 § grundlagen. Enligt 9 § 3 mom. grundlagen får finska medborgare inte utlämnas eller föras till ett annat land mot sin vilja. För utlämningar gäller 9 § 4 mom. grundlagen som föreskriver att rätten för utlämningar att resa in i Finland och att vistas i landet regleras genom lag. Den sista meningen i detta lagrum innehåller dock ett ovillkorligt förbud mot utlämning om utlämningen till följd av utlämningen riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Sålunda är sakinnehållet i konventionsbestämmelserna om utlämnande och överförande av personer som är misstänkta för brott sådant, att detta hör till området för lagstiftningen.

I en del av konventionsbestämmelserna förefaller innehållet handla om personuppgifter. Enligt artikel 9.6 skall en konventionsstat som tagit någon i förvar med stöd av konventionen, underrätta vissa konventionsstater direkt eller genom förmedling av FN:s general-

sekreterare om bl.a. denna persons identitet. De konventionsstater som skall underrättas är åtminstone de, som enligt artikel 7.1 eller 7.2 har meddelat att de åberopar domsrätt över brottet och vissa andra som specificeras i artikeln. En bestämmelse om överlämnande av personuppgifter hör till området för lagstiftningen.

Artikel 12 i konventionen ålägger en konventionsstat att bistå en annan i samband med brottsutredningar, straffrättsliga rättegångar och utlämningsförfaranden med anledning av brott som anges i artikel 2. Bestämmelsen är generell och samtidigt är dess tillämpningsområde rätt heltäckande. Till sitt innehåll förefaller artikeln närmast handla om informationsutbyte. I artikel 12.2 nämns uttryckligen att banksekretess inte får vara ett hinder för att lämna bistånd i enlighet med artikeln. Därtill förbjuds den mottagande konventionsstaten att använda information eller bevisning som tagits emot för andra undersökningar, åtal eller rättegångar än de som har nämnts i begäran. Skyldigheterna till inbördes rättslig hjälp i artikel 12.2 och 12.3 hör till området för lagstiftningen. Därtill verkar det uppenbart, att det samarbete som artikeln förpliktar till kan ålägga konventionsstaten att överlämna personuppgifter, vilket för sin del också leder till att skyldigheterna i artikeln hör till området för lagstiftningen.

I artikel 18 åläggs konventionsstaterna att samarbeta för att förebygga de brott som avses i konventionsutkastet. Vid behov skall konventionsstaten anpassa sin lagstiftning – även om detta skall ske enligt egen prövning. I artikel 18.1 punkt a nämns särskilt de åtgärder en konventionsstat vidtar för att inom sitt territorium förhindra illegal verksamhet av personer och organisationer som uppsåtligt uppmuntrar, anstiftar, organiserar eller deltar i förövandet av brott som anges i artikel 2. Artikel 18.1 punkt b nämner åtgärder, med vilka finansiella institutioner och andra kategorier som deltar i finansiella transaktioner åläggs att använda de mest effektiva medel som står till buds för identifiering av kunder och ovanliga eller misstänkta transaktioner. Artikel 18.3 innehåller en samarbetssskyldighet som allmänt taget handlar om att utbyta exakt och verifierad informa-

tion. I detalj handlar det om bistånd bl.a. vid utredning av brottsmisstänkta identitet. Till dessa delar innehåller artikeln rätt precisa samarbetsförpliktelser, vilkas genomförande i Finland är möjliga endast med stöd av lag. Artikeln hör sålunda till dessa delar till området för lagstiftningen.

I artikel 24 ingår bestämmelser om lösning av tvister. Enligt artikel 24.1 skall varje tvist om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention mellan två eller flera konventionsstater som inte kan lösas genom förhandlingar inom rimlig tid, på begäran av någon av dem hänskjutas till skiljeförfarande. Om parterna inom sex månader efter det att begäran om skiljeförfarande framställts inte kan enas om utformningen av skiljeförfarandet, kan endera parten hänskjuta tvisten till Internationella domstolen. Med hänsyn till innehållet i den aktuella konventionen kan detta förfarande i många fall komma att gälla frågor som hör till området för lagstiftningen. Resultatet av skiljeförfarandet är bindande för medlemsstaterna. Bestämmelsen om skiljeförfarandet hör till området för lagstiftningen.

Artikel 1 innehåller definitioner. Konventionens förhållande till nationell straffrättslig lagskipningsmakt fastställs i artikel 7.6. Utlämningsavtal mellan konventionsstaterna regleras i artikel 11.5, enligt vilken alla fördrag och avtal om utlämning med avseende på brott som anges i konventionens artikel 2 skall anses vara ändrade mellan konventionsstaterna i den utsträckning som de är oförenliga med konventionen. I artikel 12.5 regleras konventionens förhållande till bl.a. gällande överenskommelser om rättslig hjälp mellan konventionsstaterna. I artikel 21 regleras konventionens förhållande till rättigheter och skyldigheter för stater och enskilda enligt folkrätten, särskilt ändamålen och grunderna i FN:s stadga, internationell humanitär rätt och andra relevanta konventioner. Artikel 22 innehåller bestämmelser om konventionsbestämmelsernas förhållande till en annan konventionsstats suveränitet. Bestämmelser av det här slaget, som indirekt påverkar tolkningen och tillämpningen av materiella konventionsbestämmelser, hör till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd).

Kriminaliseringsskyldigheterna i vissa av

de konventioner mot terrorism som anges i konventionsbilagan har införlivats med finsk lag så att strafflagstiftningen på förhand anpassats till konventionen, vilket har betraktats som s.k. materiellt ikraftsättande. I dessa fall har något samtycke av riksdagen inte heller inbegärts för bestämmelserna i konventionen. Detta förfarande har tillämpats för konventionerna nummer 1, 2 och 4 i bilagan. Ratificeringen av dessa konventioner har dock förberetts under en tid då riksdagens grundlagsutskott inte ännu hade lagt fast sin nuvarande praxis angående vilka fördragsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Detta är anledningen till att riksdagen inte i fråga om samtliga konventioner och protokoll som omnämns i konventionsbilagan har gett sitt godkännande till att Finland förbundet sig till de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Eftersom artikel 2 i konventionen hör till området för lagstiftningen, kan det anses att riksdagens samtycke till den föreliggande konventionen också ändrar status inom författningshierarkin för de kriminaliseringsskyldigheter som hör till de nämnda konventionerna och som definieras i dem. Efter godkännandet kan även dessa anses gälla som lag.

Konventionen berör inte de frågor som avses i 18 § självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Ikraftsättandet av konventionen kräver inte medverkan av landskapet Åland.

## 5. Behandlingsordningen

Artikel 11 om utlämning, artikel 16 om överföring av en person som undergår verkställighet av påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar samt artikel 18 om skyldigheten att samarbeta är av betydelse med hänsyn till behandlingsordningen för konventionen.

Enligt 9 § 3 mom. grundlagen får finska medborgare inte mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Enligt 9 § 4 mom. grundlagen får en utlämning inte utlämnas om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Om dessa grundlagsfästa förbud hindrar utlämnande av en person i ett enskilt fall, uppfyller Finland sina åtaganden enligt konventionen genom

att enligt artikel 10 överlämna ärendet till sina behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan. Det kan sålunda inte anses att konventionen kräver utlämning av finsk medborgare eller utlämning i strid med bestämmelserna i grundlagen, och bestämmelserna i artikel 11 om utlämning för brott är inte heller oförenliga med 9 § 3 och 4 mom. grundlagen (GrUU 7/2002 rd). Eftersom det enligt artikel 16.1 a krävs att den som undergår verkställighet av en påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar samtycker till en överföring, står inte heller denna konventionsbestämmelse i strid med grundlagen.

Enligt artikel 18.1 a skall konventionsstaterna på ett sätt som närmare beskrivs i artikeln samarbeta för att förebygga sådana brott som anges i artikel 2. Enligt punkt a omfattar de i artikeln avsedda åtgärderna inom staten också "åtgärder för att inom dessa territorier förhindra sådan illegal verksamhet av personer, grupper och organisationer som uppsåtligt uppmuntrar, anstiftar, organiserar eller deltar i förövandet av sådana brott som anges i artikel 2".

I sista hand torde skyldigheten i artikel 18.1 a kunna leda till att en förening upplöses eller åtminstone till ett temporärt verksamhetsförbud för föreningen. Därför är bestämmelsen av betydelse för föreningsfriheten enligt 13 § 2 mom. grundlagen. Föreningsfriheten innebär bl.a. rätt att bilda förening, att höra till en förening och att delta i föreningsverksamheten.

Vid bedömningen av artikel 18.1 a kan man utgå från att de handlingar som omfattas av konventionen gäller finansiering av mycket allvarlig brottslighet. Man har också strävat efter att beskriva de handlingar som kriminaliseringsskyldigheten gäller i artikel 2.1 punkt a och b. Enligt artikel 2.4 skall även försök straffas enligt konventionen. Vidare omfattar kriminaliseringsskyldigheten medverkan och verksamhet av typ anstiftan enligt artikel 2.5 punkt a och b. Enligt punkt c är konventionsstaterna skyldiga att kriminalisera även annan verksamhet som bidrar till att en grupp personer som handlar med ett gemensamt syfte begår ett eller flera sådana brott som anges i artikel 2.1 eller 2.4. Också för detta främjande ställs vissa villkor i punkt c, dvs. ett sådant bidrag måste vara uppsåtligt och höra samman med ett visst

och höra samman med ett visst syfte eller åtminstone ske i vetskap om gruppens avsikt att begå det eller de berörda brotten.

Upplösning av en förening och tillfälligt verksamhetsförbud är de mest drastiska metoderna som står till myndigheternas förfogande och som drabbar en förenings rätt att bedriva verksamhet utan inblandning från myndigheterna (GrUU 6/1988 rd). Grundlagsutskottet har tidigare ansett att verksamhet som kriminaliseras sällan bygger på föreningsfriheten enligt 13 § grundlagen (GrUU 10/2000 rd). Å andra sidan kan en organisation som konventionen avser ha verksamhet som inte är straffbar men som trots detta är illegal. I dessa fall kan bestämmelserna i 43 och 44 § föreningslagen (503/1989) bli tillämpliga. Enligt 43 § föreningslagen kan en förening förklaras upplöst om den utövar verksamhet som väsentligt strider mot lag. Enligt 44 § föreningslagen kan tillfälligt verksamhetsförbud komma i fråga om det är sannolikt att föreningen utövar verksamhet i strid med 43 § 1 mom.

Artikel 18.1 punkt a avser fall där en förening genom sin verksamhet främjar, anstiftar, organiserar, eller deltar i förövandet av de allvarliga brott som anges i artikel 2. Med brotten i fråga menas närmare bestämt att finansiellt stödja de allvarliga brott som specificeras i de konventioner som bilagan räknar upp eller som beskrivs i artikel 2.1 punkt b, detta därtill åtminstone med vetskap om vad det finansiella stödet skall användas till. Konventionskyldigheten att förbjuda verksamheten i en sådan förening torde inte vara problematisk med hänsyn till föreningsfriheten.

Konventionen innehåller inte bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som anges i 94 § 2 mom. och det lagförslag som ingår i propositionen gäller inte grundlagen på det sätt som anges i 95 § 2 mom. Därför kan konventionen antas med enkel majoritet och förslaget till lag om ikraftträdandet kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

*att Riksdagen godkänner den i New York den 9 december 1999 ingångna*



*internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism.*

Eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

## 1.

**Lag****om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §  
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i New York den 9 december 1999 ingångna internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §  
Justitieministeriet beslutar om temporärt överförande enligt artikel 16 och får göra

framställningar enligt artikel 16 till en annan konventionsstat.

3 §  
Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av republikens president.

4 §  
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

## 2.

**Lag****om ändring av 34 kap. strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 34 kap. strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) nya 9 b och 13 § som följer:

34 kap.

**Om allmänfarliga brott**

9 b §

*Finansiering av terrorism*

Den som direkt eller indirekt tillhandahåller eller samlar in tillgångar för att finansiera, eller med vetskap om att de skall användas till att finansiera

1) tagande av gisslan, sabotage, trafiksabotage, grovt sabotage, kapning av fartyg, förberedelse till allmänfarliga brott,

2) kärnladdningsbrott, äventyrande av and-

ras hälsa, grovt äventyrande av andras hälsa, olovlig användning av kärnenergi, brott mot stadgandena i kärnenergilagen eller en annan straffbar gärning som riktar sig mot ett kärnämne eller som utförs med hjälp av ett kärnämne, när de skall anses som sådana brott som avses i konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (FördrS 72/1989), eller

3) mord, dråp, dråp under förmildrande omständigheter, grov misshandel, frihetsberövande, grovt frihetsberövande, människorov, tagande av gisslan eller grovt brott mot offentlig frid eller hot om dem, när gärningen riktar sig mot en person som avses i konventionen om förebyggande och bestraffning av brott mot personer, som åtnjuter internatio-

nell skydd, bland dem diplomatiska representanter (FördrS 63/1978),

skall för finansiering av terrorism dömas till fängelse i minst fyra månader och högst åtta år.

För finansiering av terrorism döms även den, som direkt eller indirekt tillhandahåller eller samlar in tillgångar för att finansiera eller med vetskap om att de skall användas till att finansiera mord, dråp, dråp under förmildrande omständigheter, grov misshandel, äventyrande av andras hälsa eller grovt äventyrande av andras hälsa, när syftet är att framkalla rädsla hos en befolkning eller tvinga regeringen i en stat eller en internatio-

nell organisation att vidta en viss åtgärd eller avstå från att vidta en viss åtgärd.

Försök är straffbart.

13 §

*Juridiska personers straffansvar*

Bestämmelserna om straffansvar för juridiska personer tillämpas på finansiering av terrorism.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 5 april 2002

**Republikens President**

**TARJA HALONEN**

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

**INTERNATIONELL  
KONVENTION  
OM BEKÄMPANDE AV  
FINANSIERING AV TERRORISM**

Antagen av Förenta nationernas generalförsamling med resolution 54/109 den 9 december 1999

Ingress

De stater som är parter i denna konvention,

som beaktar ändamålen och grundsatserna i Förenta nationernas stadga om upprätthållande av internationell fred och säkerhet och främjande av grannsämja, vänskapliga förbindelser och samarbete mellan staterna,

som är djupt oroade över de tilltagande terrordåden i alla dess former och yttringar i hela världen,

som erinrar om förklaringen i anledning av Förenta nationernas femtioårsdag återgiven i generalförsamlingens resolution 50/6 den 24 oktober 1995,

som även erinrar om alla relevanta resolutioner av generalförsamlingen i detta ärende, däribland resolution 49/60 om åtgärder för att undanröja internationell terrorism av den 9 december 1994 och dess bilaga, i vilken Förenta nationernas medlemsstater högtidligen bekräftar sitt kategoriska fördömande av alla terrordåd, terrorismetoder och terrormanipulationer såsom brottsliga och oförsvarliga, var de än begås och vem som än begår dem, inbegripet gärningar som äventyrar de vänskapliga relationerna mellan stater och folk och hotar staternas territoriella integritet och säkerhet,

som beaktar att staterna i förklaringen om åtgärder för att undanröja internationell terrorism också uppmanas att omedelbart se över räckvidden av de befintliga internationella rättsreglerna om förbyggande, bekämpande och undanröjande av terrorism i alla dess former och yttringar i syfte att säker-

**INTERNATIONAL  
CONVENTION  
FOR THE SUPPRESSION  
OF THE FINANCING  
OF TERRORISM**

**UNITED NATIONS  
1999**

Preamble

*The States Parties to this Convention,*

*Bearing in mind* the purposes and principles of the Charter of the United Nations concerning the maintenance of international peace and security and the promotion of good-neighbourliness and friendly relations and cooperation among States,

*Deeply concerned* about the worldwide escalation of acts of terrorism in all its forms and manifestations,

*Recalling* the Declaration on the Occasion of the Fiftieth Anniversary of the United Nations, contained in General Assembly resolution 50/6 of 24 October 1995,

*Recalling also* all the relevant General Assembly resolutions on the matter, including resolution 49/60 of 9 December 1994 and its annex on the Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism, in which the States Members of the United Nations solemnly reaffirmed their unequivocal condemnation of all acts, methods and practices of terrorism as criminal and unjustifiable, wherever and by whomsoever committed, including those which jeopardize the friendly relations among States and peoples and threaten the territorial integrity and security of States,

*Noting* that the Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism also encouraged States to review urgently the scope of the existing international legal provisions on the prevention, repression and elimination of terrorism in all its forms and manifestations, with the aim of ensuring

ställa att det finns ett omfattande rättsligt ramverk som täcker frågans alla aspekter,

som erinrar om generalförsamlingens resolution 51/210 den 17 december 1996, punkt 3 f, vari generalförsamlingen uppmanar stater att vidta åtgärder för att genom lämpliga nationella åtgärder förhindra och motverka finansieringen av terrorister och terroristorganisationer oavsett om finansieringen är direkt eller indirekt och görs genom organisationer som också har eller påstår sig ha välgörenhets syften eller sociala eller kulturella syften eller som också ägnar sig åt olaglig verksamhet såsom olaglig vapenhandel, narkotikahandel och organiserad utpressning, innefattande utnyttjande av personer i syfte att finansiera terroråd, och särskilt att överväga, när så är lämpligt, att införa regler för att förhindra och bekämpa penningrörelser som misstänks vara avsedda för terrorändamål, utan att på något sätt förhindra den fria rörligheten av lagligt kapital och att intensifiera utbytet av information om internationell överföring av sådana tillgångar,

som även erinrar om generalförsamlingens resolution 52/165 den 15 december 1997, i vilken församlingen uppmanar staterna att särskilt överväga att tillämpa sådana åtgärder som anges i punkt 3 a - 3 f i dess resolution 51/210 den 17 december 1996,

som vidare erinrar om generalförsamlingens resolution 53/108 den 8 december 1998, i vilken generalförsamlingen beslöt att den tillfälliga kommitté som upprättades genom generalförsamlingens resolution 51/210 av den 17 december 1996 skulle göra upp ett förslag till en internationell konvention för bekämpande av finansiering av terrorism för att komplettera de internationella rättsliga instrument på området som redan finns,

som beaktar att finansiering av terrorism är en fråga som djupt oroar hela det internationella samfundet,

som beaktar att det stora antalet internationella terroristdåd och deras allvarliga natur är beroende av den finansiering som terroristerna kan lyckas skaffa sig,

som också beaktar att de multilaterala rättsliga instrument som nu gäller inte uttryckligen riktar sig mot sådan finansiering,

that there is a comprehensive legal framework covering all aspects of the matter,

*Recalling* General Assembly resolution 51/210 of 17 December 1996, paragraph 3, subparagraph (f), in which the Assembly called upon all States to take steps to prevent and counteract, through appropriate domestic measures, the financing of terrorists and terrorist organizations, whether such financing is direct or indirect through organizations which also have or claim to have charitable, social or cultural goals or which are also engaged in unlawful activities such as illicit arms trafficking, drug dealing and racketeering, including the exploitation of persons for purposes of funding terrorist activities, and in particular to consider, where appropriate, adopting regulatory measures to prevent and counteract movements of funds suspected to be intended for terrorist purposes without impeding in any way the freedom of legitimate capital movements and to intensify the exchange of information concerning international movements of such funds,

*Recalling also* General Assembly resolution 52/165 of 15 December 1997, in which the Assembly called upon States to consider, in particular, the implementation of the measures set out in paragraphs 3 (a) to (f) of its resolution 51/210 of 17 December 1996,

*Recalling further* General Assembly resolution 53/108 of 8 December 1998, in which the Assembly decided that the Ad Hoc Committee established by General Assembly resolution 51/210 of 17 December 1996 should elaborate a draft international convention for the suppression of terrorist financing to supplement related existing international instruments,

*Considering* that the financing of terrorism is a matter of grave concern to the international community as a whole,

*Noting* that the number and seriousness of acts of international terrorism depend on the financing that terrorists may obtain,

*Noting also* that existing multilateral legal instruments do not expressly address such financing,

som är övertygade om att det föreligger ett trängande behov att öka det internationella samarbetet mellan stater i fråga om att utforma och vidta verkningsfulla åtgärder för att förebygga finansiering av terrorism och för att bekämpa denna genom att lagföra och bestraffa de skyldiga, har kommit överens om följande.

#### Artikel 1

I denna konvention används följande termer med de betydelser som här anges:

1. tillgångar: egendom av alla slag, såväl materiell som immateriell och såväl lös som fast egendom, oberoende av det sätt på vilket den har förvärvats, rättsliga handlingar och instrument i vilken form det vara må, inklusive elektronisk eller digital, som utgör bevis på äganderätt till eller intresse i sådan egendom, innefattande, men inte begränsat till, banktillgodohavanden, resecheckar, bankcheckar, betalningsorder, aktier, värdepapper, obligationer, dragna växlar och kreditiv.

2. statlig eller annan offentlig anläggning: varje permanent eller tillfällig anläggning eller transportmedel som används eller har tagits i besittning av företrädare för en stat, regeringsledamöter, den lagstiftande församlingen eller rättsväsendet, eller av tjänstemän eller andra anställda hos en stat eller en annan offentlig myndighet eller ett offentligt organ eller av tjänstemän eller andra anställda hos en mellanstatlig organisation i tjänsten.

3. vinning: tillgångar som härrör från eller direkt eller indirekt har förvärvats genom utförandet av ett brott som avses i artikel 2.

#### Artikel 2

1. En person begår ett brott i den mening som avses i denna konvention, om han eller hon på något sätt, direkt eller indirekt, rättsstridigt och uppsåtligt tillhandahåller eller samlar in tillgångar i syfte att de skall användas eller med vetskap om att de är avsedda att användas, helt eller delvis, för att utföra

a) en gärning som utgör ett brott som faller under och definieras i fördrag som anges i bilagan, eller

*Being convinced* of the urgent need to enhance international cooperation among States in devising and adopting effective measures for the prevention of the financing of terrorism, as well as for its suppression through the prosecution and punishment of its perpetrators,

*Have agreed as follows:*

#### Article 1

For the purposes of this Convention:

1. Funds means assets of every kind, whether tangible or intangible, movable or immovable, however acquired, and legal documents or instruments in any form, including electronic or digital, evidencing title to, or interest in, such assets, including, but not limited to, bank credits, travellers cheques, bank cheques, money orders, shares, securities, bonds, drafts, letters of credit.

2. A State or governmental facility means any permanent or temporary facility or conveyance that is used or occupied by representatives of a State, members of Government, the legislature or the judiciary or by officials or employees of a State or any other public authority or entity or by employees or officials of an intergovernmental organization in connection with their official duties.

3. Proceeds means any funds derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence set forth in article 2.

#### Article 2

1. Any person commits an offence within the meaning of this Convention if that person by any means, directly or indirectly, unlawfully and wilfully, provides or collects funds with the intention that they should be used or in the knowledge that they are to be used, in full or in part, in order to carry out:

(a) An act which constitutes an offence within the scope of and as defined in one of the treaties listed in the annex; or

b) någon annan gärning som är avsedd att orsaka en civilperson eller någon annan person som inte aktivt deltar i fientligheterna vid väpnad konflikt död eller allvarlig kroppsskada när uppsåtet med gärningen på grund av dess beskaffenhet eller det sammanhang i vilket den utförs är att injaga skräck i en befolkning eller att förmå en regering eller en internationell organisation att vidta eller avstå från att vidta en åtgärd.

2. a) Vid deponeringen av sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument får en konventionsstat som inte är part i ett fördrag som är upptaget i bilagan förklara att fördraget, vid tillämpningen av denna konvention på den staten, inte skall anses ingå i den bilaga som avses i punkt 1 a. Förklaringen skall upphöra att gälla så snart fördraget i fråga träder i kraft för konventionsstaten; konventionsstaten skall underrätta depositarien härom.

b) När en konventionsstat upphör att vara bunden av ett fördrag som anges i bilagan, får den avge en förklaring enligt denna artikel med avseende på det fördraget.

3. För att en gärning skall utgöra ett brott enligt punkt 1, behöver tillgångarna rent faktiskt inte ha använts för att begå ett brott enligt punkt 1 a eller 1 b i denna artikel.

4. En person begår även ett brott om han eller hon försöker begå ett brott som anges i punkt 1 i denna artikel.

5. En person begår även ett brott om han eller hon

a) medverkar till ett brott som anges i punkt 1 eller 4 i denna artikel, eller

b) värvar eller instruerar andra personer att begå ett brott som anges i punkt 1 eller 4, eller

c) medverkar till att en grupp personer som handlar i ett gemensamt syfte begår ett eller flera brott som anges i punkt 1 eller 4. Medverkan måste vara uppsåtlig och ske antingen i syfte

i) att främja gruppens brottsliga verksamhet eller syfte när verksamheten eller syftet innefattar förövande av ett brott som anges i punkt 1 i denna artikel, eller

(b) Any other act intended to cause death or serious bodily injury to a civilian, or to any other person not taking an active part in the hostilities in a situation of armed conflict, when the purpose of such act, by its nature or context, is to intimidate a population, or to compel a government or an international organization to do or to abstain from doing any act.

2. (a) On depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a State Party which is not a party to a treaty listed in the annex may declare that, in the application of this Convention to the State Party, the treaty shall be deemed not to be included in the annex referred to in paragraph 1, subparagraph (a). The declaration shall cease to have effect as soon as the treaty enters into force for the State Party, which shall notify the depositary of this fact;

(b) When a State Party ceases to be a party to a treaty listed in the annex, it may make a declaration as provided for in this article, with respect to that treaty.

3. For an act to constitute an offence set forth in paragraph 1, it shall not be necessary that the funds were actually used to carry out an offence referred to in paragraph 1, subparagraphs (a) or (b).

4. Any person also commits an offence if that person attempts to commit an offence as set forth in paragraph 1 of this article.

5. Any person also commits an offence if that person:

(a) Participates as an accomplice in an offence as set forth in paragraph 1 or 4 of this article;

(b) Organizes or directs others to commit an offence as set forth in paragraph 1 or 4 of this article;

(c) Contributes to the commission of one or more offences as set forth in paragraphs 1 or 4 of this article by a group of persons acting with a common purpose. Such contribution shall be intentional and shall either:

(i) Be made with the aim of furthering the criminal activity or criminal purpose of the group, where such activity or purpose involves the commission of an offence as set

ii) ske i vetskap om gruppens avsikt att begå ett brott som avses i punkt 1 i denna artikel.

#### Artikel 3

Denna konvention är inte tillämplig om brottet begås inom en enda stat, den misstänkte är medborgare i den staten och befinner sig där och ingen annan stat har en rättslig grund enligt artikel 7.1 eller 7.2 i denna konvention för att utöva domsrätt, utan hinder av att bestämmelserna i artiklarna 12 - 18 i förekommande fall vara tillämpliga i sådana fall.

#### Artikel 4

Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras

a) för att i sin nationella lagstiftning kriminalisera de brott som anges i artikel 2 och

b) för att belägga dessa brott med lämpliga påföljder, varvid hänsyn skall tas till brottens allvarliga beskaffenhet.

#### Artikel 5

1. Varje konventionsstat skall i överensstämmelse med sina nationella rättsliga principer vidta de åtgärder som fordras för att möjliggöra att en juridisk person som befinner sig inom dess territorium eller är stiftad i enlighet med dess lagar ställs till ansvar när en person som är ansvarig för ledningen eller kontrollen av denna juridiska person i denna sin egenskap har begått ett brott som avses i artikel 2. Ansvarsskyldigheten kan vara av straffrättslig, civilrättslig eller förvaltningsrättslig natur.

2. Lagföringen skall genomföras utan att det skall inverka på det straffrättsliga ansvaret för de personer som har begått brotten.

3. Konventionsstaterna skall särskilt tillse att juridiska personer som är skyldiga enligt punkt 1 i denna artikel underkastas effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga, civilrättsliga eller förvaltningsrättsliga påföljder. Påföljderna kan innefatta ekonomiska sanktioner.

#### Artikel 6

Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras i denna artikel; or

forth in paragraph 1 of this article; or

(ii) Be made in the knowledge of the intention of the group to commit an offence as set forth in paragraph 1 of this article.

#### Article 3

This Convention shall not apply where the offence is committed within a single State, the alleged offender is a national of that State and is present in the territory of that State and no other State has a basis under article 7, paragraph 1, or article 7, paragraph 2, to exercise jurisdiction, except that the provisions of articles 12 to 18 shall, as appropriate, apply in those cases.

#### Article 4

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary:

(a) To establish as criminal offences under its domestic law the offences set forth in article 2;

(b) To make those offences punishable by appropriate penalties which take into account the grave nature of the offences.

#### Article 5

1. Each State Party, in accordance with its domestic legal principles, shall take the necessary measures to enable a legal entity located in its territory or organized under its laws to be held liable when a person responsible for the management or control of that legal entity has, in that capacity, committed an offence set forth in article 2. Such liability may be criminal, civil or administrative.

2. Such liability is incurred without prejudice to the criminal liability of individuals having committed the offences.

3. Each State Party shall ensure, in particular, that legal entities liable in accordance with paragraph 1 above are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal, civil or administrative sanctions. Such sanctions may include monetary sanctions.

#### Article 6

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary:



gärder, inbegripet i förekommande fall nationell lagstiftning, som fordras för att säkerställa att brottsliga handlingar inom denna konventions tillämpningsområde inte under några omständigheter rättfärdigas av överväganden av politisk, filosofisk, ideologisk, rasmässig, etnisk, religiös eller annan liknande karaktär.

#### Artikel 7

1. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt beträffande de brott som anges i artikel 2

a) om brottet har begåtts inom den statens territorium,

b) om brottet har begåtts ombord på ett fartyg som förde den statens flagg eller ombord på ett luftfartyg som var registrerat enligt dess lagstiftning när brottet begicks, eller

c) om brottet har begåtts av en medborgare i den staten.

2. En konventionsstat får även fastställa att den har domsrätt beträffande varje sådant brott

a) om brottet var riktat mot eller resulterade i förövande av ett brott som avses i artikel 2.1 a eller 2.1 b inom denna stats territorium eller mot en medborgare i den staten,

b) om brottet var riktat mot eller resulterade i förövande av ett brott som avses i artikel 2.1 a eller 2.1 b mot en statlig eller annan offentlig anläggning tillhörande den staten utomlands, inbegripet den statens diplomatiska eller konsulära lokaler,

c) om brottet var riktat mot eller resulterade i ett brott som avses i artikel 2.1 a eller 2.1 b som begåtts i ett försök att tvinga den staten att vidta eller avstå från att vidta en handling,

d) om brottet har begåtts av en statslös person med hemvist inom den statens territorium,

e) om brottet har begåtts ombord på ett luftfartyg som den statens regering har under sin förvaltning.

3. Varje konventionsstat skall vid ratifikation, godtagande eller godkännande av eller anslutning till denna konvention meddela

ures as may be necessary, including, where appropriate, domestic legislation, to ensure that criminal acts within the scope of this Convention are under no circumstances justifiable by considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or other similar nature.

#### Article 7

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 when:

(a) The offence is committed in the territory of that State;

(b) The offence is committed on board a vessel flying the flag of that State or an aircraft registered under the laws of that State at the time the offence is committed;

(c) The offence is committed by a national of that State.

2. A State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

(a) The offence was directed towards or resulted in the carrying out of an offence referred to in article 2, paragraph 1, subparagraph (a) or (b), in the territory of or against a national of that State;

(b) The offence was directed towards or resulted in the carrying out of an offence referred to in article 2, paragraph 1, subparagraph (a) or (b), against a State or government facility of that State abroad, including diplomatic or consular premises of that State;

(c) The offence was directed towards or resulted in an offence referred to in article 2, paragraph 1, subparagraph (a) or (b), committed in an attempt to compel that State to do or abstain from doing any act;

(d) The offence is committed by a stateless person who has his or her habitual residence in the territory of that State;

(e) The offence is committed on board an aircraft which is operated by the Government of that State.

3. Upon ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, each State Party shall notify the Secretary-General of

Förenta nationernas generalsekreterare om den domsrätt den har fastställt i enlighet med punkt 2. Så snart en förändring görs, skall den berörda konventionsstaten meddela generalsekreteraren.

4. Varje konventionsstat skall även vidta de åtgärder som fordras för att den skall kunna utöva domsrätt beträffande de brott som anges i artikel 2 i de fall då den misstänkte befinner sig inom statens territorium och staten inte utlämnar vederbörande till någon av de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med punkt 1 eller 2.

5. Om mer än en konventionsstat åberopar domsrätt över de brott som avses i artikel 2, skall de berörda konventionsstaterna bemöda sig om att samordna sina åtgärder på lämpligt sätt, särskilt avseende formaliteterna för åtal och formerna för ömsesidig rättslig hjälp.

6. Utan att det skall inverka på allmänna folkrättsliga principer skall denna konvention inte utesluta att en konventionsstat utövar domsrätt i brottmål i enlighet med sin nationella lagstiftning.

#### Artikel 8

1. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som erfordras i enlighet med sina nationella rättsliga grundsatsar för att identifiera, spåra, spärra eller beslagta tillgångar som har använts eller anslagits för att begå brott som avses i artikel 2 liksom vinning av sådana brott för att möjliggöra ett eventuellt förverkande.

2. Varje konventionsstat skall vidta de åtgärder som erfordras i enlighet med sina nationella rättsliga grundsatsar för att förklara tillgångar förverkade som har använts eller anslagits för att begå de brott som avses i artikel 2 och vinning av sådana brott.

3. Varje berörd konventionsstat kan överväga att träffa avtal med andra konventionsstater om att på regelmässig basis eller enligt grunder som fastställs i varje enskilt fall dela tillgångar erhållna genom förverkande som avses i denna artikel.

4. Varje konventionsstat skall överväga att införa mekanismer varigenom tillgångar erhållna genom förverkande enligt denna

the United Nations of the jurisdiction it has established in accordance with paragraph 2. Should any change take place, the State Party concerned shall immediately notify the Secretary-General.

4. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite that person to any of the States Parties that have established their jurisdiction in accordance with paragraphs 1 or 2.

5. When more than one State Party claims jurisdiction over the offences set forth in article 2, the relevant States Parties shall strive to coordinate their actions appropriately, in particular concerning the conditions for prosecution and the modalities for mutual legal assistance.

6. Without prejudice to the norms of general international law, this Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its domestic law.

#### Article 8

1. Each State Party shall take appropriate measures, in accordance with its domestic legal principles, for the identification, detection and freezing or seizure of any funds used or allocated for the purpose of committing the offences set forth in article 2 as well as the proceeds derived from such offences, for purposes of possible forfeiture.

2. Each State Party shall take appropriate measures, in accordance with its domestic legal principles, for the forfeiture of funds used or allocated for the purpose of committing the offences set forth in article 2 and the proceeds derived from such offences.

3. Each State Party concerned may give consideration to concluding agreements on the sharing with other States Parties, on a regular or case-by-case basis, of the funds derived from the forfeitures referred to in this article.

4. Each State Party shall consider establishing mechanisms whereby the funds derived from the forfeitures referred to in this

artikel används för att gottgöra de brottsoffer som avses i artikel 2.1 a eller 2.1 b eller deras anhöriga.

5. Bestämmelserna i denna artikel skall tillämpas utan att det skall inverka på de rättigheter som tillkommer tredje man som handlar i god tro.

#### Artikel 9

1. När en konventionsstat har mottagit information om att en person som har begått eller misstänks för att ha begått ett brott som anges i artikel 2 kan befinna sig inom dess territorium, skall den staten vidta de åtgärder som kan fordras enligt dess nationella lagstiftning för att utreda de omständigheter som informationen avser.

2. Efter att ha övertygat sig om att omständigheterna motiverar det, skall den konventionsstat inom vars territorium den som har begått brottet eller misstänks för detta befinner sig, vidta de enligt den nationella lagstiftningen lämpliga åtgärderna för att säkerställa den personens närvaro för åtal eller utlämning.

3. Den som är föremål för de åtgärder som avses i punkt 2 skall ha rätt att

a) ofördröjligen sätta sig i förbindelse med närmaste behöriga företrädare för den stat i vilken personen är medborgare eller för den stat som annars är behörig att tillvarata personens rättigheter eller, om personen är statslös, för den stat inom vars territorium personen har sitt hemvist,

b) ta emot besök av en företrädare för den staten,

c) bli informerad om sina rättigheter enligt a och b.

4. De rättigheter som avses i punkt 3 skall utövas i enlighet med lagar och andra författningar i den stat inom vars territorium den som har begått brottet eller misstänks för detta befinner sig, under förutsättning att dessa lagar och andra författningar gör det möjligt att fullt ut uppnå de syften som avses med de enligt punkt 3 tillerkända rättigheterna.

5. Bestämmelserna i punkterna 3 och 4 skall inte inverka på rätten för en konventionsstat med anspråk på domsrätt enligt ar-

article are utilized to compensate the victims of offences referred to in article 2, paragraph 1, subparagraph (a) or (b), or their families.

5. The provisions of this article shall be implemented without prejudice to the rights of third parties acting in good faith.

#### Article 9

1. Upon receiving information that a person who has committed or who is alleged to have committed an offence set forth in article 2 may be present in its territory, the State Party concerned shall take such measures as may be necessary under its domestic law to investigate the facts contained in the information.

2. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, the State Party in whose territory the offender or alleged offender is present shall take the appropriate measures under its domestic law so as to ensure that person's presence for the purpose of prosecution or extradition.

3. Any person regarding whom the measures referred to in paragraph 2 are being taken shall be entitled to:

(a) Communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or which is otherwise entitled to protect that person's rights or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides;

(b) Be visited by a representative of that State;

(c) Be informed of that person's rights under subparagraphs (a) and (b).

4. The rights referred to in paragraph 3 shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the State in the territory of which the offender or alleged offender is present, subject to the provision that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under paragraph 3 are intended.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 shall be without prejudice to the right of any State Party having a claim to jurisdic-

tikel 7.1 c eller 7.2 d att anmoda Internationella Rödakorskommittén att sätta sig i förbindelse med och besöka den misstänkte.

6. Om en konventionsstat har tagit någon i förvar i enlighet med denna artikel skall den omedelbart, direkt eller via Förenta nationernas generalsekreterare, underrätta de konventionsstater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 7.1 och 7.2 och, om den förstnämnda staten finner det lämpligt, alla andra berörda konventionsstater om att personen har tagits i förvar och om de omständigheter som motiverar att så har skett. Den stat som verkställer en utredning som avses i punkt 1 skall genast underrätta de nämnda konventionsstaterna om utredningsresultatet och ange huruvida den avser att utöva domsrätt.

#### Artikel 10

1. I de fall där artikel 7 är tillämplig skall den konventionsstat inom vars territorium den misstänkte befinner sig, om den inte utlämnar vederbörande, undantagslöst och oberoende av om brottet har begåtts inom dess territorium vara skyldig att utan onödigt dröjsmål genom förfaranden i enlighet med den statens lagstiftning överlämna ärendet till sina behöriga myndigheter för beslut i åtalsfrågan. Dessa myndigheter skall fatta beslut enligt samma regler som gäller i fråga om varje annat brott av allvarlig karaktär enligt lagstiftningen i den staten.

2. Om en konventionsstat enligt sin nationella lagstiftning har rätt att utlämna eller på annat sätt överföra en av sina medborgare endast på villkor att vederbörande återlämnas till den staten för att avtjäna det straff som ådömts till följd av den rättegång eller det förfarande för vilket utlämnandet eller överförandet begärdes, och denna stat och den stat som begär utlämning är överens om detta alternativ och de andra villkor som de anser lämpliga, skall en sådan villkorlig utlämning eller ett sådant överförande vara tillräckligt för att upphäva den skyldighet som anges i punkt 1.

tion in accordance with article 7, paragraph 1, subparagraph (b), or paragraph 2, subparagraph (b), to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

6. When a State Party, pursuant to the present article, has taken a person into custody, it shall immediately notify, directly or through the Secretary-General of the United Nations, the States Parties which have established jurisdiction in accordance with article 7, paragraph 1 or 2, and, if it considers it advisable, any other interested States Parties, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant that person's detention. The State which makes the investigation contemplated in paragraph 1 shall promptly inform the said States Parties of its findings and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

#### Article 10

1. The State Party in the territory of which the alleged offender is present shall, in cases to which article 7 applies, if it does not extradite that person, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that State. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the law of that State.

2. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that State to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceeding for which the extradition or surrender of the person was sought, and this State and the State seeking the extradition of the person agree with this option and other terms they may deem appropriate, such a conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 1.

## Artikel 11

1. De brott som anges i artikel 2 skall anses tillhöra de utlämningsbara brotten i varje utlämningsavtal som redan föreligger mellan några av konventionsstaterna före denna konventions ikraftträdande. Konventionsstaterna åtar sig att ta med sådana brott som utlämningsbara brott i varje utlämningsavtal som senare kommer att ingås mellan dem.

2. Om en konventionsstat som för utlämning ställer som villkor att ett utlämningsavtal skall föreligga, mottar en framställning om utlämning från en annan konventionsstat med vilken den inte har ingått sådant avtal, får den anmodade staten, efter fritt val, betrakta denna konvention som laglig grund för utlämning för de brott som anges i artikel 2. För utlämning skall gälla de övriga villkor som föreskrivs i den anmodade statens lagstiftning.

3. Konventionsstater som för utlämning inte ställer som villkor att utlämningsavtal skall föreligga, skall sinsemellan betrakta de brott som anges i artikel 2 som utlämningsbara brott i enlighet med de villkor som uppställs i den anmodade statens lagstiftning.

4. Om så är nödvändigt skall för utlämning mellan konventionsstater de brott som anges i artikel 2 behandlas som om de begåtts inte endast på gärningsorten utan även inom territoriet för de stater som har fastställt att de har domsrätt i enlighet med artikel 7.1 och 7.2.

5. Bestämmelserna i alla fördrag och avtal om utlämning mellan konventionsstater med avseende på brott som anges i artikel 2 skall anses vara ändrade mellan konventionsstaterna i den utsträckning som de är förenliga med denna konvention.

## Artikel 12

1. Konventionsstaterna skall lämna varandra största möjliga bistånd i samband med straffrättsliga utredningar, straffrättsliga förfaranden eller utlämningsförfaranden som inletts med anledning av brott som anges i artikel 2, inberäknat bistånd med tillhandahållande av bevismaterial som de för-

## Article 11

1. The offences set forth in article 2 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the States Parties before the entry into force of this Convention. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be subsequently concluded between them.

2. When a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, the requested State Party may, at its option, consider this Convention as a legal basis for extradition in respect of the offences set forth in article 2. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offences set forth in article 2 as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. If necessary, the offences set forth in article 2 shall be treated, for the purposes of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territory of the States that have established jurisdiction in accordance with article 7, paragraphs 1 and 2.

5. The provisions of all extradition treaties and arrangements between States Parties with regard to offences set forth in article 2 shall be deemed to be modified as between States Parties to the extent that they are incompatible with this Convention.

## Article 12

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal investigations or criminal or extradition proceedings in respect of the offences set forth in article 2, including assistance in obtaining evidence in their possession necessary for the pro-

fogar över och som är nödvändigt för förfarandet.

2. Konventionsstaterna får inte avslå en begäran om ömsesidig rättslig hjälp med hänvisning till banksekretess.

3. Den begärande parten skall inte överföra eller använda information eller bevisning som lämnats av den anmodade staten för undersökningar, lagföring eller förfaranden andra än sådana som anges i framställningen utan den anmodade partens förhandsmedgivande.

4. Varje konventionsstat får överväga att inrätta mekanismer för hur den med andra konventionsstater skall meddela sådan information eller bevisning som behövs för att fastställa straffrättsligt, civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt ansvar enligt artikel 5.

5. Konventionsstaterna skall fullgöra sina skyldigheter i enlighet med punkterna 1 och 2 i överensstämmelse med de fördrag eller andra uppgörelser om internationell rättslig hjälp eller om informationsutbyte som kan finnas mellan dem. Saknas sådana fördrag eller uppgörelser, skall konventionsstaterna bistå varandra i enlighet med sin nationella lagstiftning.

#### Artikel 13

Inget av de brott som anges i artikel 2 skall med avseende på utlämning eller internationell rättslig hjälp betraktas som ett fiskalt brott. Följaktligen får en konventionsstat inte avslå en framställning om utlämning eller om ömsesidig rättslig hjälp endast av det skälet att framställningen avser ett fiskalt brott.

#### Artikel 14

Inget av de brott som anges i artikel 2 skall med avseende på utlämning eller internationell rättslig hjälp betraktas som ett politiskt brott, som ett brott förknippat med ett politiskt brott eller som ett brott som inspirerats av politiska motiv. Följaktligen får en framställning om utlämning eller internationell rättslig hjälp som grundar sig på ett sådant brott inte avslås endast av det skälet att framställningen avser ett politiskt brott, ett brott förknippat med ett politiskt brott eller ett brott inspirerat av politiska motiv.

ceedings.

2. States Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the ground of bank secrecy.

3. The requesting Party shall not transmit nor use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party.

4. Each State Party may give consideration to establishing mechanisms to share with other States Parties information or evidence needed to establish criminal, civil or administrative liability pursuant to article 5.

5. States Parties shall carry out their obligations under paragraphs 1 and 2 in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance or information exchange that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, States Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

#### Article 13

None of the offences set forth in article 2 shall be regarded, for the purposes of extradition or mutual legal assistance, as a fiscal offence. Accordingly, States Parties may not refuse a request for extradition or for mutual legal assistance on the sole ground that it concerns a fiscal offence.

#### Article 14

None of the offences set forth in article 2 shall be regarded for the purposes of extradition or mutual legal assistance as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition or for mutual legal assistance based on such an offence may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

## Artikel 15

Ingen bestämmelse i denna konvention skall tolkas så att utlämningskyldighet eller skyldighet att lämna internationell rättslig hjälp uppkommer om den anmodade staten har grundad anledning att anta att en framställning om utlämning för brott som anges i artikel 2 eller om internationell rättslig hjälp avseende sådana brott har gjorts i syfte att åtala eller straffa en person i anledning av dennas ras, trosbekännelse, nationalitet, etniska ursprung eller politiska uppfattning eller att bifall till framställningen skulle vara till men för den personens ställning av något av dessa skäl.

## Artikel 16

1. En person som undergår verkställighet av en påföljd eller på annat sätt är i fängsligt förvar inom en konventionsstats territorium och vars närvaro i en annan konventionsstat begärs för identifiering, vittnesmål eller annan medverkan för att få fram bevisning för utredning av eller åtal för brott enligt artikel 2 får överföras under förutsättning att

a) personen frivilligt och välinformerad ger sitt samtycke, och

b) att båda staters behöriga myndigheter ger sitt tillstånd, med förbehåll för sådana villkor som dessa stater kan anse vara tillämpliga.

2. Vid tillämpningen av denna artikel gäller följande:

a) Den stat till vilken personen överförs skall ha behörighet och skyldighet att hålla den överförda personen i fängsligt förvar, såvida inte den stat från vilken personen överfördes begär eller tillåter något annat.

b) Den stat till vilken personen överförs skall ofördröjligen fullgöra sin skyldighet att återlämna personen till fängsligt förvar i den stat från vilken personen överfördes i enlighet med vad de båda staternas behöriga myndigheter i förväg eller på annat sätt kommit överens om.

c) Den stat till vilken personen överförs får inte kräva att den stat varifrån personen överfördes inleder ett utlämningsförfarande för att personen skall återlämnas.

## Article 15

Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite or to afford mutual legal assistance, if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request for extradition for offences set forth in article 2 or for mutual legal assistance with respect to such offences has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, religion, nationality, ethnic origin or political opinion or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons.

## Article 16

1. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of identification, testimony or otherwise providing assistance in obtaining evidence for the investigation or prosecution of offences set forth in article 2 may be transferred if the following conditions are met:

(a) The person freely gives his or her informed consent;

(b) The competent authorities of both States agree, subject to such conditions as those States may deem appropriate.

2. For the purposes of the present article:

(a) The State to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State from which the person was transferred;

(b) The State to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States;

(c) The State to which the person is transferred shall not require the State from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;

d) Den överförda personen skall i fråga om verkställigheten av den påföljd som verkställs i den stat varifrån överförandet skedde tillgodoräknas den tid som tillbringas i fängsligt förvar i den stat till vilken personen överfördes.

3. Utan samtycke av den konventionsstat från vilken en person skall överföras i enlighet med denna artikel får inte den personen, oavsett hans eller hennes nationalitet, inom territoriet för den stat till vilken överförandet sker åtalas eller häktas eller bli föremål för någon annan frihetsberövande åtgärd med avseende på gärningar som begåtts eller domar som meddelats före personens avresa från territoriet för den stat från vilken han eller hon överfördes.

#### Artikel 17

Den som tas i fängsligt förvar eller gentemot vilken andra åtgärder vidtas eller förfaranden genomförs med stöd av denna konvention skall garanteras en rättvis behandling som innefattar åtnjutande av alla rättigheter och garantier i enlighet med lagstiftningen i den stat inom vars territorium personen befinner sig och i enlighet med tillämpliga folkrättsliga bestämmelser, däribland principerna om de mänskliga rättigheterna.

#### Artikel 18

1. Konventionsstaterna skall samarbeta för att förebygga sådana brott som anges i artikel 2 genom att vidta alla åtgärder som är möjliga inberäknat anpassning av sin nationella lagstiftning om det behövs, för att förebygga och motverka förberedelser inom sina respektive territorier till förövandet av dessa brott inom eller utom sina territorier, däribland

a) åtgärder för att inom sina territorier förhindra sådan illegal verksamhet av personer och organisationer som uppsåtligen uppmuntrar, anstiftar, organiserar eller deltar i förövandet av sådana brott som anges i artikel 2,

b) åtgärder som kräver att finansiella institutioner och andra yrkeskategorier som deltar i finansiella transaktioner använder de mest effektiva medel som står till buds för identifiering av deras återkommande

(d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he or she was transferred for time spent in the custody of the State to which he or she was transferred.

3. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with the present article so agrees, that person, whatever his or her nationality, shall not be prosecuted or detained or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the territory of the State to which that person is transferred in respect of acts or convictions anterior to his or her departure from the territory of the State from which such person was transferred.

#### Article 17

Any person who is taken into custody or regarding whom any other measures are taken or proceedings are carried out pursuant to this Convention shall be guaranteed fair treatment, including enjoyment of all rights and guarantees in conformity with the law of the State in the territory of which that person is present and applicable provisions of international law, including international human rights law.

#### Article 18

1. States Parties shall cooperate in the prevention of the offences set forth in article 2 by taking all practicable measures, inter alia, by adapting their domestic legislation, if necessary, to prevent and counter preparations in their respective territories for the commission of those offences within or outside their territories, including:

(a) Measures to prohibit in their territories illegal activities of persons and organizations that knowingly encourage, instigate, organize or engage in the commission of offences set forth in article 2;

(b) Measures requiring financial institutions and other professions involved in financial transactions to utilize the most efficient measures available for the identification of their usual or occasional customers,



och tillfälliga kunder liksom av kunder i vars intresse konton öppnas och att de särskilt uppmärksammar ovanliga eller misstänkta transaktioner och rapporterar om transaktioner som misstänks härröra från brottslig verksamhet. I detta syfte skall konventionsstaterna överväga att

i) anta bestämmelser som förbjuder öppnande av konton för innehavare eller för månstagare som är oidentifierade eller inte kan identifieras, och vidta åtgärder för att trygga att sådana institutioner verifierar vilka som är de verkliga ägarna av sådana transaktioner,

ii) vad gäller identifiering av juridiska personer, kräva att de finansiella institutionerna, när så är nödvändigt, vidtar åtgärder för att verifiera kundens rättsliga existens och struktur genom att från offentliga källor, från kunden eller från båda delarna införskaffa bevis om bolagsbildning, innefattande uppgifter om kundens namn, bolagsform, adress, ledningspersonal samt bestämmelser om behörighet att träffa för enheten bindande avtal,

iii) anta bestämmelser som ålägger de finansiella institutionerna att ofördröjligen till de behöriga myndigheterna inrapportera alla komplexa, ovanligt stora transaktioner och ovanliga transaktionsmönster som saknar synligt ekonomiskt eller uppenbart lagligt syfte, utan fruktan för att åta sig straffrättsligt eller civilrättsligt ansvar för överträdelse av någon inskränkning beträffande röjande av information om de rapporterar sina misstankar i god tro,

iv) kräva att finansiella institutioner under minst fem år behåller alla nödvändiga uppgifter om transaktioner, såväl inom landet som internationellt.

2. Konventionsstaterna skall vidare samarbeta för att förebygga brott som anges i artikel 2 genom att överväga

a) åtgärder för övervakning, innefattande exempelvis krav på licensiering för alla agenter som ägnar sig åt penningöverföring,

b) praktiska åtgärder för att upptäcka eller övervaka fysisk gränsöverskridande överföring av kontanter och överlåtbara instrument, under förutsättning att strikta garantier finns för att trygga en riktig användning av uppgifter och utan att på något sätt hind-

as well as customers in whose interest accounts are opened, and to pay special attention to unusual or suspicious transactions and report transactions suspected of stemming from a criminal activity. For this purpose, States Parties shall consider:

(i) Adopting regulations prohibiting the opening of accounts the holders or beneficiaries of which are unidentified or unidentifiable, and measures to ensure that such institutions verify the identity of the real owners of such transactions;

(ii) With respect to the identification of legal entities, requiring financial institutions, when necessary, to take measures to verify the legal existence and the structure of the customer by obtaining, either from a public register or from the customer or both, proof of incorporation, including information concerning the customer's name, legal form, address, directors and provisions regulating the power to bind the entity;

(iii) Adopting regulations imposing on financial institutions the obligation to report promptly to the competent authorities all complex, unusual large transactions and unusual patterns of transactions, which have no apparent economic or obviously lawful purpose, without fear of assuming criminal or civil liability for breach of any restriction on disclosure of information if they report their suspicions in good faith;

(iv) Requiring financial institutions to maintain, for at least five years, all necessary records on transactions, both domestic or international.

2. States Parties shall further cooperate in the prevention of offences set forth in article 2 by considering:

(a) Measures for the supervision, including, for example, the licensing, of all money-transmission agencies;

(b) Feasible measures to detect or monitor the physical cross-border transportation of cash and bearer negotiable instruments, subject to strict safeguards to ensure proper use of information and without impeding in any way the freedom of capital movements.

ra kapitalets fria rörlighet.

3. Konventionsstaterna skall vidare samarbeta för att förebygga brott som anges i artikel 2 genom att utbyta exakt och verifierad information i enlighet med sin nationella lagstiftning och genom att samordna administrativa åtgärder och andra åtgärder som vidtas i förekommande fall för att förebygga att brott som anges i artikel 2 begås, särskilt genom att

a) upprätta och bibehålla kommunikationskanaler mellan sina behöriga organ och myndigheter för att underlätta ett säkert och snabbt informationsutbyte om alla aspekter av de brott som anges i artikel 2,

b) samarbeta med att utföra undersökningar om brott som anges i artikel 2 rörande

i) identitet, uppehållsort och verksamhet för personer som är skäligen misstänkta för delaktighet i sådan brottslighet, och

ii) rörelser av tillgångar hänförliga till förövandet av sådana brott.

4. Parterna får utbyta information genom Internationella kriminalpolisorganisationen (Interpol).

#### Artikel 19

Den konventionsstat där en misstänkt åtalas skall i enlighet med sin nationella lagstiftning eller sina tillämpliga förfaranden meddela slutresultatet av förfarandet till Förenta nationernas generalsekreterare, som skall vidarebefordra informationen till de övriga konventionsstaterna.

#### Artikel 20

Konventionsstaterna skall fullgöra sina förpliktelser enligt denna konvention på ett sätt som är förenligt med principerna om staters suveräna likställighet och territoriella integritet samt med principen om nonintervention.

#### Artikel 21

Ingen bestämmelse i denna konvention skall inverka på andra rättigheter, skyldigheter och ansvar för stater och enskilda enligt folkrätten, särskilt ändamålen och grundsatserna i Förenta nationernas stadga,

3. States Parties shall further cooperate in the prevention of the offences set forth in article 2 by exchanging accurate and verified information in accordance with their domestic law and coordinating administrative and other measures taken, as appropriate, to prevent the commission of offences set forth in article 2, in particular by:

(a) Establishing and maintaining channels of communication between their competent agencies and services to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of offences set forth in article 2;

(b) Cooperating with one another in conducting inquiries, with respect to the offences set forth in article 2, concerning:

(i) The identity, whereabouts and activities of persons in respect of whom reasonable suspicion exists that they are involved in such offences;

(ii) The movement of funds relating to the commission of such offences.

4. States Parties may exchange information through the International Criminal Police Organization (Interpol).

#### Article 19

The State Party where the alleged offender is prosecuted shall, in accordance with its domestic law or applicable procedures, communicate the final outcome of the proceedings to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit the information to the other States Parties.

#### Article 20

The States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

#### Article 21

Nothing in this Convention shall affect other rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, in particular the purposes of the Charter of the United Nations, international hu-

internationell humanitär rätt och andra relevanta konventioner.

#### Artikel 22

Ingen bestämmelse i denna konvention skall tillåta en konventionsstat att inom en annan konventionsstats territorium utöva domsrätt eller fullgöra uppgifter som är uteslutande förbehållna myndigheterna i den andra konventionsstaten enligt dess nationella lagstiftning.

#### Artikel 23

1. Bilagan får ändras genom att relevanta fördrag tilläggs som

a) är öppna för alla stater,

b) har trätt i kraft och

c) har ratificerats, godtagits, godkänts eller tillträtts av minst 22 av de stater som är parter i denna konvention.

2. När denna konvention har trätt i kraft, får varje konventionsstat föreslå en sådan ändring. Ändringsförslag skall meddelas depositarien skriftligen. Depositarien skall meddela alla konventionsstater förslag som uppfyller kraven i punkt 1 i denna artikel och begära deras yttrande om huruvida en föreslagen ändring skall antas.

3. Den föreslagna ändringen skall anses vara antagen, såvida inte en tredjedel av konventionsstaterna reser skriftliga invändningar senast 180 dagar efter delgivningen av ändringsförslaget.

4. En antagen ändring i bilagan skall träda i kraft 30 dagar efter deponeringen av det tjugooandra ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet av ändringen i fråga för alla de konventionsstater som har deponerat ett sådant instrument. För varje konventionsstat som ratificerar, godtar eller godkänner ändringen efter deponeringen av det tjugooandra instrumentet skall ändringen träda i kraft den trettionde dagen efter en sådan konventionsstats deponering av sitt ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument.

#### Artikel 24

1. Varje tvist mellan två eller flera konventionsstater angående tolkningen eller

manitarian law and other relevant conventions.

#### Article 22

Nothing in this Convention entitles a State Party to undertake in the territory of another State Party the exercise of jurisdiction or performance of functions which are exclusively reserved for the authorities of that other State Party by its domestic law.

#### Article 23

1. The annex may be amended by the addition of relevant treaties that:

(a) Are open to the participation of all States;

(b) Have entered into force;

(c) Have been ratified, accepted, approved or acceded to by at least twenty-two States Parties to the present Convention.

2. After the entry into force of this Convention, any State Party may propose such an amendment. Any proposal for an amendment shall be communicated to the depositary in written form. The depositary shall notify proposals that meet the requirements of paragraph 1 to all States Parties and seek their views on whether the proposed amendment should be adopted.

3. The proposed amendment shall be deemed adopted unless one third of the States Parties object to it by a written notification not later than 180 days after its circulation.

4. The adopted amendment to the annex shall enter into force 30 days after the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment for all those States Parties having deposited such an instrument. For each State Party ratifying, accepting or approving the amendment after the deposit of the twenty-second instrument, the amendment shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State Party of its instrument of ratification, acceptance or approval.

#### Article 24

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation

tillämpningen av denna konvention som inte kan lösas genom förhandlingar inom skälig tid, skall på begäran av någon av dem hänskjutas till skiljeförfarande. Om parterna inom sex månader efter det att begäran om skiljeförfarande framställts inte kan enas om utformningen av detta, kan endera parten hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom ansökan i enlighet med domstolens stadga.

2. Varje stat får vid undertecknande, ratifikation, godtagande eller godkännande av denna konvention eller vid anslutning till den förklara att den inte anser sig vara bunden av punkt 1. De övriga konventionsstaterna blir inte bundna av punkt 1 gentemot en konventionsstat som har gjort ett sådant förbehåll.

3. En stat som har gjort ett förbehåll enligt punkt 2 får när som helst återta förbehållet genom en underrättelse till Förenta nationernas generalsekreterare.

#### Artikel 25

1. Denna konvention skall stå öppen för undertecknande av alla stater från och med den 10 januari 2000 till och med den 31 december 2001 i Förenta nationernas högkvarter i New York.

2. Denna konvention skall ratificeras, godtas eller godkännas. Ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumenten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

3. Denna konvention skall stå öppen för anslutning av alla stater. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

#### Artikel 26

1. Denna konvention träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då det tjugoundra ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

2. För varje stat som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till konventionen efter det att det tjugoundra ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller an-

or application of this Convention which cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If, within six months from the date of the request for arbitration, the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice, by application, in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 with respect to any State Party which has made such a reservation.

3. Any State which has made a reservation in accordance with paragraph 2 may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

#### Article 25

1. This Convention shall be open for signature by all States from 10 January 2000 to 31 December 2001 at United Nations Headquarters in New York.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention shall be open to accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

#### Article 26

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or ac-

slutningsinstrumentet har deponerats träder konventionen i kraft den trettionde dagen efter den dag då staten i fråga deponerade sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

#### Artikel 27

1. En konventionsstat får säga upp denna konvention genom skriftlig underrättelse till Förenta nationernas generalsekreterare.

2. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då Förenta nationernas generalsekreterare mottog underrättelsen.

#### Artikel 28

Originalen till denna konvention, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare, som skall överlämna bestyrkta kopior till alla stater.

Till bevis härpå har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina regeringar, undertecknat denna konvention, som öppnades för undertecknande i New York den 10 januari 2000.

cession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

#### Article 27

1. Any State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

#### Article 28

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention, opened for signature at United Nations Headquarters in New York on 10 January 2000.

**Bilaga**

1. Konventionen för bekämpande av olaga besittningstagande av luftfartyg, Haag den 16 december 1970.
2. Konventionen för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet, Montreal den 23 september 1971.
3. Konventionen om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer, antagen av Förenta nationernas generalförsamling den 14 december 1973.
4. Internationell konvention mot tagande av gisslan, antagen av Förenta nationernas generalförsamling den 17 december 1979.
5. Konventionen om fysiskt skydd av nukleärt kärnämne, antagen i Wien den 3 mars 1980.
6. Protokoll för bekämpande av våldsbrott på flygplatser som används för civil luftfart i internationell trafik, tillägg till konventionen för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet, Montreal den 24 februari 1988.
7. Konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet, Rom den 10 mars 1988.
8. Protokoll om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln, Rom den 10 mars 1988.
9. Internationell konvention om bekämpande av bombattentat av terrorister, antagen av Förenta nationernas generalförsamling den 15 december 1997.

**Annex**

1. Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, done at The Hague on 16 December 1970.
2. Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, done at Montreal on 23 September 1971.
3. Convention on the Prevention and Punishment of Crimes against Internationally Protected Persons, including Diplomatic Agents, adopted by the General Assembly of the United Nations on 14 December 1973.
4. International Convention against the Taking of Hostages, adopted by the General Assembly of the United Nations on 17 December 1979.
5. Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, adopted at Vienna on 3 March 1980.
6. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, done at Montreal on 24 February 1988.
7. Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation, done at Rome on 10 March 1988.
8. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms located on the Continental Shelf, done at Rome on 10 March 1988.
9. International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings, adopted by the General Assembly of the United Nations on 15 December 1997.